

Yesugât singi âlip Yohaneñâ kulemguip.

Yesu zâk Anutugât sât.

1 ¹Hân mân muyageibân sât zâk ândeip. Sât zâk Anutu sorâk ândeip. Oi zâk Anutuyâk op ândeip. ²Topkwâkwatñâ zo zâk Anutu sot ândim gâip. ³Sât zo Anutuñâ sâi kut ñâi ñâi aksik muyageziñgip. Kut ñâi ñâi, zo zâk buñâ mân muyageip. ⁴Sât zâk ândiândigât mariñâ ândeip. Ândiândi zorâñ a zengât âsakñâ op âsageziñgip. ⁵Ñâtâtikñâ âsakñâ kwâarakubam osim gâip.

⁶Anutuñâ kore a ñâi muyagei ândeip, kutñâ Yohane. ⁷A zâkñâ âsakñangât den sâm muyagei a aksik âsakñâ mariñâ nângâm pâlatân kwâkñangâbigât Anutuñâ sângongoip. ⁸A zo, zâk âsakñâ mariñâ buñâ. Zâk yen âsakñâ mariñangât den sâm muyageziñgâbam âsageip. ⁹Âsakñandâ narâk zoren muyagem ândeip. Oi zâkñâ a kamân dâp âsageziñgâmap. Zâk âsakñâ bonñâ uap.

¹⁰Anutugât sât zâk hânân muyageip, zâkñak mârum Anutugât sâtât sâm hân muyageip. Oi gem gam muyagei hân a ziñâ ekñâ topñâ mân nângâwe. ¹¹Zikñâ hânân gem gâi a ambân gakârâpñâ buku mân okñangâwe. ¹²Ka nâmbutñandâ buku okñangâwe, zen Anutugât nan bârarâp upigât imbañâ ziñgip. Nâmbutñâ zen zâkkât kutñâ nângâm, nângâm pâlatân kwâkñangâme, zen zo yatâ otziñgâmap. ¹³Anutugât nan bârarâp zo, zen a sep gilâmân gâbâ mân âsagime mo a dengât mân âsagime. Zen Anutuñâ sâi âsagime.

¹⁴Sât zâk a opñâ âsagem osetniñan ândeip. Âsagei nen neule âsakñâ igâwen. Âsakñâ zo egindâ Anutu Ibâgât nanñâ kânok, zâkkât âsakñâ oip. Zâkñâ tânzângozângon sot den bonñâ, zo mem gem gâip.

¹⁵Zâkkât topñâ Yohaneñâ sâm muyagem itâ dâzângoip, “Nâ zâkkât itâ dâzângowan. Bet âsagiap, zâk kândom ândeip. Nâ mân ândia ândim gâip, zorat zâk patâ op walânim ândiap.” ¹⁶Zâkñâ tânnângom âim ândimap. ¹⁷Mosenâ girem den Anutugâren gâbâ mem niñgip. Yesu Kristo, zâk ko tânnângonângo sot den bonñâ mem niñgip. ¹⁸A niñâ Anutu mânâk

igâwen. Ka nanjâ zâk Anutuyâk op ândeipjâ Ibânjangât âsan topjan tâpmapjâ den singinjâ mem ge sâm muyageningip.

Yohanejâ zikjâ topjâ sâm muyagezingip.

(Mt 3:1-12 Mk 1:7-8 Lu 3:15-17)

¹⁹Yerusalem kamânân gâbâ Yuda a zinjâ tirik namâ galem a sot tirik namâ kore a nâmbutjâ sângonzângone Yohanegâren gam, gâ wan a nâi, sâm mâsikâm sânetâ topjâ dâzângoip. ²⁰Zâk topjâ mân kwâimbâm itâ sapsun dâzângoip, “A bâljan gâbâ mâkâzingâbapkât mârûm sâsân, nâ zâk bujâ. Nâ Kristo bujâ.” ²¹Sâi zinjâ mâsikâm sâwe, “Gâ Propete Elia?” Sânetâ sâip, “Nâ zâk bujâ.” Sâi sâwe, “Gâ Propete gâbapkât sâwe, zo?” Sâne dâzângoip, “Bujâ.” ²²Oi zinjâ sâwe, “Gâ wan a nâi? Sângonnângone gen, zo zengâren âi dap sâm dâzângonat? Gikangât dap sâmât?” ²³Sâne dâzângom sâip, “Propete Yesaijan mârûmjan den sâm kulemgoip, zo nâgâren bonjâ uap. Den zo itâ,

‘Barâ kâtik, mirâ kamân âtânjan a nâinjâ âsagem den patâ itâ sâm muyagem ândiap, “Kembugât mâtâp kârâm kubiknek.”’”

²⁴Sâi Parisaio a zinj sângonzângone gawe, zen Yohane itâ mâsikâm sâwe, ²⁵“Gâ Kristo bujâ, Elia bujâ, Propete zo bujâ oi wangât too sanjonzingâmat?” ²⁶Sâne Yohanejâ itâ sâm dâzângoip, “Nâ tooyâk sanjonzingâman. Ka osetzjan a nâi muyagem ândiap, zo mân ek nânge. ²⁷Zâk kândâtnan gam taap. Zâk kâwali nâi zemjângap. Nâ yatâ zorânj irâ sikumjâ gorem aria mân dâp upap.”

²⁸Kut nâi nâi zo Betania kamânân Yodanj too nâmbutken muyageip. Zoren Yohanejâ too sanjonzingâm ândeip.

Yohanejâ Yesugât topjâ sâm muyagem dâzângoip.

²⁹Haṅsâi Yesu gâi Yohanejâ ekjâ a itâ sâm dâzângoip, “Iknek. Râma gwamjâ Anutugâren gâbâ gok, zâk hân dâp a zengât tosazinj zâkkât kwâkjan zâibap. ³⁰Zâkkât op itâ dâzângowan. Bet âsagiap, zâk kâdom ândeip. Nâ mân ândiwanân zâk ândeip. ³¹Zorat zâk patâ op walânim ândiap. Mârûm nâ zâkkât topjâ mân nângâwan. Isirae a den singinjâ dâzângua nângâbigât gamjâ too sanjonzingâm ândiwan.” ³²Yohane zâk yatâ sâm sâip, “Nâ Kaapumjâ nii kembâ yatâ opjâ zâkkât kwâkjan ge tâi egâwan. ³³Nâ mârûm mân ek nânga sângonnogip, Anutu, zâknâ itâ sâm dâtnogip, ‘Kaapumjâ a kwâkjan ge pâmbap, zâknâ Tirik Kaapum sanjonzingâbap.’ ³⁴Yatâ âsagei ekjâ itâ dâzânguan. Zi Anutugât nanjâ.”

Yesujâ a nâmbutjâ gâsuzingip.

³⁵Mirâ haṅsâi Yohane sot azatjâ, zen zorenâk âi kirâwe. ³⁶Kinetâ Yesujâ zoren gâi Yohanejâ ekjâ azatjâ itâ dâzâkom sâip, “Egit. Ândiren zi râma gwamjâ, Anutugâren gâbâ gok.” ³⁷Sâi zet den zo nângâm Yesu

kândâtñan molim âiwet. ³⁸ Aritâ Yesuñâ puriksâm zikitñâ sâip, “Zet wan kârum gabot?” Yatâ sâi zikñâ ziiñ denân sâwet, “Raboni (niin denân ko, Patâ), gâ mirâ ikâ zoren ândiat?” ³⁹ Sâitâ dâzâkoip, “Ga egit.” Sâi zet zâk sot âi ândiwet. Mirâsiñ geibâ sâi zet zâk sot âi ândeitâ ñâtiksâip. ⁴⁰⁻⁴¹ A zagât gawet, zekâren gâbâ a ñai kutñâ Andrea, Simoñ Peterogât munñâ. Zâkñâ zorenâk âim âtânâ muyagem itâ sâm dukuip, “Net a bâliñan gâbâ mâkâningâbapkât mârum sâsân, Kristo, zâk muyagiet.” ⁴² Yatâ sâmñâ Yesugâren diigi âiwet. Oi Yesuñâ ekñâ itâ sâip, “Gâ Simoñ Yohanegât nanñâ. Kutkâ Kepa san (niin denân ko, kât kâtikñâ).”

Pilipo sot Natanae Yesugât a urâwet.

⁴³ Mirâ hañsâi Yesu zâk Galilaia hânân âibam Pilipo muyagemñâ itâ sâm dukuip, “Gâ târokwatnim molini.” ⁴⁴ Pilipo zâk Besaida kamânân gok. Andrea sot Petero, zet zo gokñik. ⁴⁵ Pilipoñâ Natanae muyagem itâ sâm dukuip, “A zirat Moseñâ gurumin den ekabân kulengoip. Mârum Propete a zen yatik kulemguwe. A zâk muyagien, zâk Yesu, Yosepegât nanñâ, Nasarete kamânân gokñâ.” ⁴⁶ Sâi Natanaeñâ itâ mâbureip, “Nasarete kamânân dap yatâ a patâ âsagibap?” Sâi Pilipoñâ itâ sâm dukuip, “Ga eknan.” ⁴⁷ Yatâ sâi Natanaeñâ Yesugâren ari ekñâ sâip, “A zi Isirae a bonñâ. Umñan sarâ mân ziap.” ⁴⁸ Yatâ sâi Natanaeñâ mâsikâm sâip, “Dap yatâ opñâ topnâ nângat?” Sâi Yesuñâ sâip, “Pilipoñâ mân diigigi wakum nak topñan kina geksan.” ⁴⁹ Sâi Natanaeñâ itâ sâm dukuip, “Patâ, gâ perâkñak Anutugât nanñâ. Gâ Isirae neñgât a kutâ patâ.” ⁵⁰ Oi Yesuñâ itâ sâm dukuip, “Gâ wakum nak topñan taat, nânñâ zo dâgoga nângâm ko nângâm pâlâtân otnigat? Ek nângat, zo yenñâ. Kut ñai ñai patâ ek nângâm zâiban.” ⁵¹ Yatâ sâmñâ sâip, “Nâ perâkñak dâgobâ. Sumbem pâronñsâi Anutugât sumbem a, zen a bonñâ nâgâren zâim gine ziñgitpi.”

Yesuñâ sâi toonñâ waiñ oip.

2 ¹ Sirâm zagât âki Kana kamânân, Galilaia hânân a ambân zagât mâpotzikânam sii nalem mine gâip. ² Yesugât mamñâ Maria, zâk zoren âi taki ko Yesu sot arâpñâ, nen zop sâsâñan âiwen. ³ Zoren mindum nalem sot waiñ nem tâindâ waiñ buñ oip. Buñ oi Yesu mamñandâ dukum sâip, “Waiñziñâ buñ uap.” Sâi Yesuñâ itâ sâm dukuip, ⁴ “O ambân, gâñâ nâ mân dâtnoban. Ninak nângâbat dâp upat. Nâgât narâk, zo gâtâm mâte upap.” ⁵ Yatâ sâi mamñandâ kore a ambân itâ sâm dâzânngoip, “Den sâbap, zo lum kwâtâtibi.” ⁶ Oi mirâ zoren âmañ kârep patâ nâmburân kânok tâip. Yuda a zen âsâbân kin bitziñ too sanñonñâ nalem namarâwe. Oi mirâ dâp âmañ yatâ kin ândeip. ⁷ Oi Yesuñâ kore a ambân itâ sâm dâzânngoip, “Too aam ga âmañân lokine giarik.” Sâi zen yatâ utne âmañ nâmburân kânok zo too piksâm nanñip. ⁸ Yatâ utne ko itâ sâm dâzânngoip,

“Itârân zen torenjâ aam nalem galem agâren âinek.” ⁹Yatâ sâi zen aam galem agâren âine toojâ waij oi nalem galem anjâ nemjâ waij zo wanij gâbâ mie sâi kwagip. (Kore a zen too âmanân aam lokine giarip, zenjak waijgât topjâ nângâwe.) Nalem galem anjâ a ambân meip, zo konsâi gâip. ¹⁰Gâi itâ sâi dukuip, “Kândom wâij naamjâ zingâne bet umzij gulip upâ sâi waij naam bujâ, zo zingâmen. Gâ ko purikgurik opjâ waij naamjâ kwarakuna zei bet muyagiat. Zo âlip uat.”

¹¹Yesu zâk yatâ op Kana kamânân, Galilaia hânân sen mârât nep topkwapjâ tuugip. Oi imbarjânjâgât topjâ, zo mem kâkjan pâip. Oi arâpjâ nen zo ekjâ nângâm pâlatân kwâkjanjâgâwen.

¹²Oi Yesu zâk Kana kamânân gâbâ Kapenaum kamânân ari mam murâpjâ sot arâpjâ molim âiwen. Sirâm nâmbutjâ nen zoren ândiwen.

Yesu zâk Kembugât tirik namin zarip.
(Mt 21:12-13 Mk 11:15-19 Lu 19:45-46)

¹³Yuda zengât kendon patâ kutjâ Pasowa, zo mâte upâ sâi Yesujâ Yerusalem kamânân zarip. ¹⁴Yerusalem kamânân âi takâm tirik namin zari a donbep zen râma, makau sot kembâ angâgwanjâ utne a nâmbutjâ zen Roma zengât kât sot Yuda zengât kât, zo hâukwap angâgwanjâ op kirâwe. ¹⁵Yatâ utnetâ Yesujâ zingitjâ tâkja mem a sot râma makau zângom moliziŋgi âine kât nep tuuwe, zengât kât mem lokim tâtatjâ kom kâbakjei giarip. ¹⁶Oi kembâ mem kirâwe, zen itâ sâi dâzângoip, “Zen Ibânangât namin kut nâi laj utne angâgwanjâ namâ uap. Kut nâi nâizij mem âinek.” ¹⁷Yesujâ yatâ oi arâpjâ nen Kembugât ekabân den kulem ziap, zo nângâwen. Den zo itâ,

“Gâgât namâgât opjâ umnâ kârâp siap.”

¹⁸Oi Yuda a zijâ itâ sâi mâsikâm sâwe, “Gâ yatâ uatjâ top likuliku kulem nâi tuuna iknâ.” ¹⁹Sâne Yesujâ itâ sâi dâzângoip, “Zen tirik namâ zi kândaŋne nâjâ sirâm karâmbut umjan tuum nanjâbat.” ²⁰Yatâ sâi dâzângoi sâwe, “Patârâpnijâ, zen tirik namâ zi kendon 46 tuum ândine âkip. Oi gâjâ sirâm karâmbut umjan tuum nanjâbat sâi sat?” ²¹Ka Yesu zâk sâkjanjâgât op namin dâpkwap sâip. ²²Yesu ândim moi Anutujâ mângei zari arâpjâ nen den zo nângâwen. Oi namâgât sâip, zo sot Kembugât ekabân zâkkât den nâmbutjâ ziap, zorat nângindâ bonjâ oip.

Yesu zâk a nengât topnij ek nângâmap.

²³Yesu zâk kendonân Yerusalem kamânân top likuliku kulem nâmbutjâ tuugi a ambân pisuk, zijâ ekjâ zâkkât nângâne bonjâ oip. ²⁴Yesu zâk a zengât topzij ek nângâmap, zorat op ko a zengâren mân arip. ²⁵Zâkja a nâigât topjâ ek nângâbam a nâigâren mân mâsikâm nângip. Zâk zikjak umzijan ek nângâm nanjip.

Yesu sot Nikodemo den den urâwet.

3 ¹Parisaio a nâi ândeip, kutjâ Nikodemo. Zâk Yuda a zengât a patâ, zengât buku op ândeip. ²A zorân nâtigân Yesugâren gam itâ sâm dukuip, “Patâ, nen gâgât topkâ nângen. Gâ a patâ, Anutugâren gâbâ gâin. Gâ sen mârât kulem top top tuumat, zorat itâ nângan. Anutuñâ gâ sot mân ândei sâi ko mân tuubat.” ³Sâi Yesuñâ mâburem dukuip, “Nâ perâknjak dâgobâ. Ìjâi zâk âsaâsagin uñakñâ mân âsagem ândibap, zo ko Anutugât um topñan mân bagibap.”

⁴Sâi Nikodemonâ pârâkpam itâ sâm mäsikip, “A nâi mârûm patâ opñâ dap op âsaâsagin uñakñâ âsagibap? Zâk mam kâmbonjan âburei dum zagâtñâ mimbapkât sat?”

⁵Sâi Yesuñâ itâ sâm dukuip, “Nâ perâknjak dâgoba. Ìjâi zâk Kaapum sot too umñan mân âsagibapñâ Anutugât um topñan mân bagibap.

⁶Agât kâmboyân âsaâsagin, zâk ayâk. Ka a nâi, zâk Kaapumñâ umñan muyamuyagin, zâk Kaapumgâren gokñâ. ⁷Zen âsaâsage uñakñâ âsagibigât sa nângâna mân kwakmak upap. ⁸Pibâ zâk lañ komap. Oi kwamitjâ nângâme. Ikâ gâbâ gâmap, oi ikâ âi âkâmap, zo zen mân nângâme. Oi nâi zâk Kaapumgâren muyageip, zâkkât topñâ yatâ.”

⁹Sâi Nikodemonâ mâburem itâ sâm dukuip, “Zo dap op yatâ orotñâ?”

¹⁰Sâi Yesuñâ itâ sâm dukuip. “Gâ Isirae a zengât a sâtñandâ kwaksat? ¹¹Nâ perâknjak dâgobâ. Nen kut nâi nâi ek nângâmen, zo dâzângomen. Oi zen ko dinññâ birâme. ¹²Nâ hânân Anutuñâ nep tuumap, zorat topñâ dâzângua mân nângâme. Oi sumbemân nep tuumap, zorat topñâ dâzângua dap dabân nângâne âkâbap? ¹³A zengâren gâbâ nâiññâ sumbemân mân zarip. Ka a bonñâ nâ sumbemân gâbâ gem gâwan. Nâ kânok sumbemân gâbâ gem gâwan. ¹⁴Mârûm mirâ kamân kâtikñan Mosenâ mulum dâp tuum nagân mândip. Zo yatik narâk zi a bonñâ, nâ nagân nom kwânângânibigât sâsân. ¹⁵Oi a zen nângâm pâlâtân kwatnibinâ ândiândi kâtik muyagibi.

¹⁶Anutu zâk a zengât umñâ donbep gâsui nanñâ kânok, nâ sângonnogi gâwan. Oi zen nâ nângâm pâlâtân kwatnimñâ mân tâmbetagobi. Zen nâ nângâm pâlâtân kwatnim ândiândi kâtik muyagibigât sângonnogi gewan. ¹⁷Nanñâ nâ a zengât tosazinangât sâm kwâkâbatkât buñâ. A tânzângobatkât Anutuñâ sângonnogi gem gâwan. ¹⁸Oi nâi zâk nângâm pâlâtân kwatnibapñâ zâkkât tosgât hâuñâ mân mimbap. Ka nâi zâk nanñâ nâ mân nângâm pâlâtân kwatnibapñâ tosa hâuñangât singi op zimbap. Wangât, zâk Anutu nanñâ kânok, nâgât mân nângâm pâlâtân kwatnigip, zorat. ¹⁹Hâuñangât topñâ itâ ziap. Âsakñâ nânâ hânân ga a ziñ nâtâtikkât nângâne bonñâ oi âsakñâ nâ kândâtnowe. Orot mameziñ bâliñâ zeip, zorat yatâ urâwe. ²⁰Ìjâi zâk bâliñâ opmapñâ âsakñâ kândâtkomap. Bâliñandâ âsakñan muyagei ikpegât âsakñan mân gâmap.

21 Ijâi zâk den bonjâ lubapjâ âsakjâ mâte upap. Oi kut jâi jâi opmap, zo Anutugât sâtkât opmap, zorat topjâ muyagibap.”

Yohanegâ Yesugât topjâ sâm muyageip.

22 Yesu sot arâpnâ, nen Yerusalem kamân birâmnâ Yudaia hân torenjan âi ândiwen. Zoren Yesu sot arâpnâ niñâ a ambân too sanjonzingâm ândiwen. 23 Yohane ko zâk hân jâi kutjâ Aenon, Salim kamân nangâmjan zoren a too sanjonzingâm ândeip. Zoren too donbep zeipkât a zen zoren mindum gane sanjonzingip. 24 Narâk zoren Yohane tâk namin mân parâwe.

25 Yuda a jâi sot Yohanegât arâp, zen bitziñ too sanjonsanjon zorat topjâ sâm âraguwe. 26 Oi ziñâ Yohanegâren gam itâ sâm dukuwe, “Patâ, gâ Yodañ too nâmbutken ândina a jâi muyagei topjâ dâtnângoin. Zâk narâk ziren ga a too sanjonzingi a donbepjâ zâkkâren arie.” 27 Sâne Yohanegâ itâ sâm dâzângoip, “Anutujâ a jâi kâwali mân pindi zikjak dabân yatâ mimbap? 28 Nâ itâ sâm dâzângowan, zo dap op kwâimbâbi. A bâlijan gâbâ mâkâningâbapkât mârum sâsâñ, nâ zâk buñâ. Nâ Kristo buñâ. Nâ kândom okjangâm gaan. 29 Ambân singi sâm pindawe, zâknâ ambân mariñâ. Oi ambân mem âknjâle patâ oi bukujandâ nangâm bekjan mem umâlep patâ upap. Nâ yatâ op umâlep nangâbatkât narâknâ zo mâte uap. 30 Zâkkât ko zâizâiñ. Nâgât ko diim gibap.”

31 Ubâ geipjâ walâningâmap. Hânân gokjandâ hângât singi uen. Nen hângât kut jâi jâi zorat den sâmen. Ka zâk ko sumbemân gâbâ geipjâ walâningâm nangap. 32 Kut jâi jâi ek nangip, zorat singi sâmmap. Oi a zen zâkkât diñâ birâme. 33 Ka a nâmbutjâ ziñ diñâ nangâme, zen itâ nangâbi, “Anutujâ sâi kâtikkâtigij ândiap, zâk diñâ zo tângumap.” 34 Anutujâ a sângongui, zâk Anutugât denâk sâmmap. Oi a yatâ zo ko Anutujâ Kaapumjâ imbanjâ pindâmap. 35 Anutu Ibânjandâ nanjangât umjâ gâsui zâkkât bikjan kut jâi jâi zo aksik pam nangip. 36 Ijâi zâk nanjâ nangâm pâlatân kwâkjangâm ândiap, zâk narâk ziren ândiândi kâtik mârum muyagiap. Oi jâi zâk nanjâ kândâtkom diñâ birâm ândibapjâ ândiândi kâtik mân muyagibap. Buñâ. Anutujâ kuk okjanggi tap zâibap.

Yesujâ Samaria ambân jâi sot den den oip.

4 1 Parisaio a, zen Yesugât itâ nangawe, “Zâknâ a gâsâzângom too sanjonzingap, zo Yohanegât kâmut walâzinge.” 2 Den zo yen sâwe. Yesu zikjak a too mân sanjonzingip. Zâk yen sâi arâpnâ niñâ too sanjonzingâwen. 3 Oi Kembujâ den zo nangâm Yudaia hân birâm Galilaia hânân arip. 4 Samaria hân mâtâp arip.

5 Âimjâ Samaria hânân kamân jâi kutjâ Sika, zoren takip. Kamân zorat nangâmjan hân jâi zeip. Mârumjan Yakobojâ hân zo nanjâ Yosepe pindip. 6 Too lâm jâi zoren zeip, kutjâ Yakobogât too lâm. Oi

Yesu zâk mâtâp kêrep âimjâ loreip. Oi mirâ bâkñan oi zoren takâm lâm ginjan ge tap nângip. ⁷⁻⁸ Yesu arâpñâ, nen nalem sângân minam kamânân ârindâ Yesu zâk zikñik tâi Samaria ambân nâinjâ too aabam gâip. Gâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “Too nâi aam nina nimbâ.” ⁹ Dukui ambân zorân sâip, “Gâ Yuda arjâ, wangât Samaria ambân nâgâren toogât sat? Zo mân orotñâ.” Zo Yuda sot Samaria a buku buku mân op ândiwegât ambân zorân den yatâ sâip. ¹⁰ Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “Gâ Anutugâren gâbâ kut nâi gâbap, zo sot nâgât topnâ mân nângat. Nângâm sâi ko nâgâren oletnina too takâtakân gibam.” ¹¹ Sâi ambân zorân itâ sâm dukuip, “Too lâm zi kêrep. Gâ too aarjâ âmaj buñgât too takâtakân ikâ gâbâ aaban? ¹² Sâkuniñâ Yakobonâ too lâmniñâ zi esip. Oi zâk sot narâpñâ sot râma makau gakârâpñâ, zen too zirik nem ândiwe. Gâ Yakobo walâm too takâtakân muyagibam sat?” ¹³ Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “Too zi sâumjâ nem zagât nem ândibi. ¹⁴ Nâgât too ko nemñâ umgâ sânduksâbap. Njâi zâk too zo nimbapñâ toogât mân nângâm ândibap. Nâñâ too zo a nâi pinda umjan too takâtakân muyagem ze i zo ândiândiñ kâtikñâ ândibap.” ¹⁵ Sâi ambânñâ dijangât topñâ mân nângâm kwâkâmñâ itâ sâip, “Patâ, gâ too zo nina nem toogât zagât mân nângâbat. Oi ziren âsâbân toogât gâman, zo birâbat.”

¹⁶ Yatâ sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “Âi apkâ sâna kândiangâm gâit.” ¹⁷ Sâi ambânñâ sâip, “Nâ apnâ buñâ.” Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “Gâ apkâ buñâ, zo âlip sat. ¹⁸ Gâ a bâtnâmbut mem birâzingin. Oi irabot miat, zo apkâ buñâ. Zorat gâ den perâkñak sat.” ¹⁹ Sâi ambânñâ itâ sâip, “Patânâ, gâ nâgât topnâ dap yatin nângat? Nâ irabot zi nângan. Gâ Propete a nâi ândiat. ²⁰ Zorat sâna nângâbâ. Sâkurâpniñâ, zen bakñâ ziren Anutu mâpâsem ândiwe. Ka Yuda a zen ko Yerusalem kamânân Anutu mâpâsem ândinat sâm sâme.”

²¹ Oi Yesunâ ambân itâ sâm dukuip, “Ambân, gâ dâgoga nângâ. Narâk nâi mâte upâmap. Narâk zoren bakñâ ziren mo Yerusalem kamânân zorenâk buñâ. Zoren mo zoren âlipñâ. ²² Samaria a, zen topñâ mân nângâm mâpâsime. Yuda a, nen ko topñâ nângâm mâpâsimen. Oi Anutunâ kubikkubikniñâ, zo Yuda a nengâren pâip.

²³ Narâk nâi mâte upap. Oi zi mârum mâte uap. Zoren kâmut gakârâpñâ bonñâ, zen Kaapum sot op umziñandâ Anutu mâpâsibi. Ibâ zâk a yatâ zo mâpâsejanggâbigât nângâmap. ²⁴ Anutu zâk Kaapum mân igikñâ. Zorat zâk mâpâsime, zen Kaapum sot opñâ mâpâsime. Yatâ upi, zo ko mâpâmâpâse bonñâ.” ²⁵ Sâi ambânñâ itâ sâm dukuip, “Nâ nângan. A bâlijan gâbâ mâkâningâbapkât mârum sâsân, zâk gâbap. A zo muyagemñâ kut nâi nâi zorat sâm muyagem ningâbap.” ²⁶ Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “A zo, nâ.”

²⁷ Yatâ sâm tâi arâpñâ nen gawen. Gam ambân sot den âraguwet, zorat nângâm imbanâniñ buñ oip. Wangât ambân sot den uat sâm mäsikânam

nângindâ yâmbârei birâwen. ²⁸Oi ambân zâk too âmaŋ birâm sârârâk kârâm âim kamânân âim a ambân itâ sâm dâzânŋoip, ²⁹“Zen gam a ŋâi zi iknek. Nâ kut ŋâi ŋâi orâwan, zo aksik sâm muyagem nanŋap. A bâliŋan gâbâ mâkânîngâbapkât mârûm sâsân, zo zi motŋâi.” ³⁰Oi kamânân gâbâ â ambân pisuk, zen Yesugâren gawe. ³¹Gam tatne Yesu arâpŋâ niŋ itâ sâm dukuwen, “Patâ, nalem ne.” ³²Sâindâ itâ sâm dâtnânŋoip, “Nalem tobat ŋâi zemnigap, zo mân nânŋe.” ³³Zo yatâ sâi arâpŋâ niŋ itâ âraguwen, “Nalem zo ŋâiŋâ mem ga pindap?” ³⁴Sâindâ Yesuŋâ itâ sâm dâtnânŋoip, “Sangonogip, zâkkât den lum nepŋâ tuuman, zorân nalemnâ uap.

³⁵Zen itâ nânŋâme, ‘Kâin kimembut âki kâlamân nalem bonŋâ muyagibap.’ Ka nânâ dâzânŋua nânŋânek. Zen zaat kâlam zi iknek. Bon muyamuyagiŋ narâk mâte uap. (A ambân kamânân gâbâ gam tarâwe, zeŋgât op sâip.) ³⁶Ŋâi zâk nalem bonŋâ mem mindubapŋâ, zorat sânŋân mibap. Oi bonŋâ zo ândiândi kâtikkât ŋiŋi upap. Oi nep kârâm kâmerip sot bon mem zarip, zet ârândân sâtâre upabot. ³⁷Oi den ŋâi Kembugât ekabân zip, zo kâtigibap. Den zo itâ,

‘Ŋâiŋâ nep kârâm kâmitmap. Ŋâiŋâ ko bonŋâ mei zâibap.’

³⁸Nânâ zen mân kârâm kâmirâweyân bonŋâ mimbîgât sâm ziŋgâwan. Mârûm a nâmbutŋâ nep zo tuum ândinetâ bonŋâ muyagei zen yen galem op bonŋâ mem ândie.”

³⁹Samaria ambân zo zâk kamârâp itâ sâm dâzânŋoip, “A zi kut ŋâi ŋâi orâwan, zorat topnâ pisuk sâm muyagiap.” Den zorat a ambân doŋbepŋâ Yesu nânŋâm pâlatân kwâkŋanŋâwe. ⁴⁰Yesuŋâ arâpŋâ nen den dâtnânŋom tâi a ambân ziŋ kamânân gâbâ gam Yesugâren takâm zen sot ândibapkât dukuwe. Sânetâ ko sirâm zagât zen sot ândeip. ⁴¹Yesuŋâ ŋiŋi âlip dâzânŋoi doŋbep patânâ nânŋâmŋâ, nânŋâm pâlatân kwâkŋanŋâwe. ⁴²Oi zen ambân zo itâ sâm dukuwe, “Kândom gâgât dengât op nânŋâm pâlatân kwâkŋanŋen. Irak ko niŋak diŋâ nânŋâm itâ nânŋâm kwâtâtien. Zâk perâkŋak a hân dâp nengât kubikkubik a op ândiap.”

Yesuŋâ katep ŋâi mâsekŋoot kubigip.

⁴³Yesu zâk sirâm zagât ândimŋâ Galilaia hânân arip. ⁴⁴Yesu zâk zikŋak itâ sâip, “Propete a ŋâigât kutsiŋiŋâ kamân toren toren laŋ kârâm âimap. Kamârâpŋâ ziŋâ ko zâkkât nânŋâne yenŋâ opmap.”

⁴⁵Yesuŋâ Galilaia hânân taki Galilaia a ziŋâ buku okŋanŋâwe. Zen mârûmŋan Yerusalem kamânân âine kendon patin nepŋâ tuugi igâwe, zorat yatâ okŋanŋâwe.

⁴⁶Kana kamânân Galilaia hânân mârûm sâi toonŋâ waiŋ oip, zoren dum âi takip. Kapenaum kamânân a sâtŋâ ŋâi ândeip, zâkkât nanŋâ mâsek op zeip. ⁴⁷Yesu zâk Yudaia hânân gâbâ âburem Galilaia hânân gaap sâne a sâtŋâ zorânâ nânŋâm Kana kamânân âimŋâ Yesu muyagem nanŋâ

mumbam op zeip, zo kubikņangābapkāt dukuip. ⁴⁸ Oi Yesuņā itā sām dukuip, “Nā sen pup kulem mām tuuga dap op dinnangāt nāngāne bon upap?” ⁴⁹ Oi a sātņā zorāņ itā sāip, “Patā, nannā mombapkāt kek gāban.” ⁵⁰ Sāi Yesuņā itā sām dukuip, “Gā yen āi. Nangā ko ālip uap.” Yatā sāi a zo Yesugāt den nāņgi bon oi arip. ⁵¹ Zāk mātābān ari kore a ziņ gam sāwe, “Nangā mārūm ālip op taap.” ⁵² Sāne ālip oip, zorat narākņangāt māsikāziņgi sāwe, “Muka mirā bākņan, zoren sākņā sānduksāip.” ⁵³ Yatā sāne a sātņā zāk topņā itā nāņgip, “Narāk zoren Yesuņā sāņgonnom sāip, ‘Nangā ālip uap.’” Oi zikņā sot a ambān kāmūt gākārāpņā, zen Yesu nāņgām pālātāņ kwākņangāwe. ⁵⁴ Yesu zāk Yudaia hānān gābā Galilaia hānān āburem āi sen mārāt nep tuugi sāp zagāt oip.

Yesu zāk Betesida too deņgān sātņan a nāi kubigip.

5 ¹ Yuda zeņgāt kendon patā nāi mātē oi Yesu zāk Yerusalem kamānān zarip. ² Oi Yerusalem kamānān poņ kātikņā kirip, zoren mātāp nāi kirip, zorat kutņā rāma zeņgāt mātāp. Mātāp zorat naņgāmņan too deņgān nāi zeip, kutņā Betesida. Zorat sātņan mirā bātnāmbut tāip. ³⁻⁴ Mirā zoren a māsēkziņoot sot sen nātātik sot kin bitziņ bāliņā sot sākziņ gigiņā, zen zem āndiwe. (Kembugāt sumbem a nāiņā narāk nāin nāin gem ga toin geim golaņkoip. Yatā oi māsēk a nāi kādom toin giarip, zāk māsēk okņangip, zo buņ oip.) Zorat zen too kwamīt oi nāņgānat sām mambātmarāwe. ⁵ Oi zoren a nāi zeip. Zāk kiņ bikņā bāliņ oi zem tāi kendonņā 38 ākip. ⁶ Yesu zāk a zo ekņā narāk kārep ziap sām māsikām sāip, “Gā sākķā ālip upapkāt otgigap?” ⁷ Sāi ko sāip, “Patā, nāiņā āndim too kwamitsāi toin diinim gei nābanbap? Oi ninak geibā sa a nāiņā walānim kek geimap.” ⁸ Sāi Yesuņā itā sām dukuip, “Gā zaat isen koremgā lum āi.” ⁹ Sāi zorenāk sākņā ālip oi zaatņā isen koremgā mem arip. Sirām zoren Yuda a zeņgāt kendon narāk oi Yesuņā a zo kubigip.

¹⁰ Zorat Yuda a nāmbutņā ziņ a ālip oip, zo itā dukuwe, “Itārāņ kendonān isen koremgā lum ariat, zo mām orotņā. ¹¹ Sānetā itā sām dāzāngoip, “Kubikņigapņā itā dātnogap, ‘Gā isen koremgā mem āi.’” ¹² Sāi māsikām sāwe, “Isen koremgā mem āi sām dāgogap, zāk kutņā nāi?” ¹³ Sāne kubikņangip, zorat kwagip. Oi Yesu zāk a kāmūt kirāwe, zeņgāt oserān gābā tik arip. ¹⁴ Bet Yesuņā a zo tirik namin muyagem girem den itā dukuip, “Gā sākķā ālip uap. Oi kut nāi nāi yāmbātņā muyagegibapkāt bāliņā dum zagātņā mām upan.” ¹⁵ Sāi a zo Yesu ek nāņgām āi Yuda a sātņā itā sām dāzāngoip, “A kubikņigap, kutņā Yesu.”

¹⁶ Yesu zāk kendonān nep yatā tuugipkāt Yuda a sātņā, ziņ kāsa miņangāwe. ¹⁷ Yatā utne Yesuņā itā sām dāzāngoip, “Ibānā Anutu, zāk nep tok tuum āndim gāmap. Oi nā yatik nep tuum taan.” ¹⁸ Yesu zāk kendonān a kubigip sot Anutugāt ibānā sāip, zorat Yuda a sātņā ziņ nāņgāne bāliņ oi Anutu hutkum sap sām kunam sām kātigiwe.

Yesu zâk hâuŋaŋgât den sâm kwâkâbapkât imbanâ zemŋaŋgap.

¹⁹Yesu zâk itâ sâm dâzâŋgoip, “Nâ perâkŋak dâzâŋgua nâŋgânek. Nanŋâ nâ ninâ umgât nep mân tuuman. Ibânâ zâk nep tuugi ekŋâ yatik tuuman. Ibânâ zâk tuumap, zo yatik nanŋâ nâŋâ tuuman. ²⁰Ibâ zâk nanŋâ nâ nek umŋâ nâgâren kinmapkât nep tuumap, zo yatik tirâpnomap. Oi nep zi ikse, zorik buŋâ. Nep zâizâiŋâ tirâpnogi zen ekŋâ nâŋgâne imbanâ upap. ²¹Zo itâ. Ibâ zâk a mumuŋâ mângizizŋgi zaat ândime. Nanŋâ nanŋâ yatik a mumuŋâ ŋâi mângibâ sâm mângibat. ²²Ibâ zâk nanŋâ nâ a zengât topziŋ sâm kâkŋan kwatziŋgâbatkât nep zo sâm nigip. ²³Zen Ibâ hurat kwâkŋangâme, zo yatik nanŋâ nâ hurat kwatnibigât yatâ oip. Ŋâi zâk nanŋâ nâ mân hurat kwatnibapŋâ Ibânâ sâŋgonnogip, zâk mân hurat kwâkŋangâbap.

²⁴Nâ perâkŋak dâzâŋgua nâŋgânek. Ŋâi zâk dinnâ nâŋgâbapŋâ sâŋgonnogip, zâk nâŋgâm pâlâtâŋ kwâkŋangâbap. Oi a zo ândiândiŋ kâtikŋâ mem ândiap. Zâk mumuŋâ kândâtkum ândiândiŋ kâtikŋâ muyagiap. Zâk tosaŋaŋgât hâuŋâ mân mimbap.

²⁵Nâ perâkŋak dâzâŋgua nâŋgânek. Narâk zi mâte uap, zoren a sâkziŋ wâgân umziŋ mumuŋ ândie, zen Anutu nanŋâ ninâ den nâŋgâm umziŋ kubikaŋgi ândiândi kâtik mâte op ândibi. Oi yatigâk narâk ŋâi mâte upabân a mumuŋâ zo, ziŋâ Anutu nanŋâ nâgât dinnâ nâŋgâm zaat ândiândi kâtik ândibi. ²⁶Ibâ zâk ândiândi mariŋâ ândiapkât nanŋâ nâ ândiândi mariŋâ op ândibat kât sâm nigip. ²⁷Oi nâ a bonŋâ ândiangât a tosaŋiŋ hâuŋaŋgât den sâm kwâkâbatkât sâm nigip. ²⁸Zen den zo nâŋgâne mân kwakmak upap. Narâk ŋâi mâte upap, narâk zoren a mumuŋâ hanzâŋgone zie, zen nânŋâ nâgât den nâŋgâmŋâ gwâlâ op zaat nanŋâbi. ²⁹Ândiândi âlip ândiweŋâ dinnâ nâŋgâm zaatŋâ ândiândi kâtik mem ândim zâimambi. A nâmbutŋâ ândiândi bâliŋ ândiweŋâ zaatŋâ tosaŋiŋgât hâuŋâ mimbi.

³⁰Nâ ninâ umgât nep yatâ zo âlip mân tuubat. Ibânangât sâtkât hâuŋaŋgât den sâm kwâkâman. Zo yatâ op hâuŋaŋgât nep tuuga dâp upap. Zo ninâ den buŋâ, sâŋgonnogip, zâkkât den.”

Anutuŋâ nanŋaŋgât topŋâ sâm muyagemap.

³¹“Ninak topnâ sâm muyagia mân dâp upap. ³²Topnâ a ŋâiŋâ sâm muyagemap. Oi nâ nâŋgan, topnâ sâm muyagei bonŋâ uap.

³³Zen Yohanegâren sâm mäsikâne nâgât den bonŋâ sâm muyageip. ³⁴Oi aŋâ topnâ sâm muyagibigât mân sâman. Zen topnâ nâŋgâm ândiândigât mâtâp lânbigât sâman. ³⁵Yohane zâk kârâp âsakŋâ patâ op âsageziŋgip. Zen zâkkât âsakŋâ zo ek âkŋâlem mâik ŋâi ândiwe.

³⁶Nâgât topnâ sâm muyagemap, zo Yohane yatâ buŋâ. Zo tobat ŋâi. Nepnâ tuuman, zorâŋ topnâ sâm muyagemap. Ibânandâ nep sâm nigip, zo tuumŋâ

bonjâ muyageman. Yatâ op ândia topnâ muyagemap. ³⁷Ibânâ sângonnogip, zâk ziknâ topnâ sâmbuyageip. Zen ko den lâujan gâbâ gâi mân nângâwe. Zen holi tobatnâ mân igâwe. ³⁸Zen nâgât den nângâm mân nângâm pâlâtân kwatnige, zorat topnâ itâ. Zen sângonnogip, zâkkât diñâ umziñan mân pane zemap. ³⁹Zen Kembugât ekabân itâ nângâm sâlâpkume, ‘Andiândi kâtikkât mâtâp zoren zeî kârumbuyaginâ.’ Oi zorân nâgât topnâ sâmbuyagemap. ⁴⁰Oi zen den zo sâlâpkumnâ nâgâren gam ândiândi kâtik muyagime? Buñâ. Nâgâren mân game.

⁴¹Nâ anjâ sâmbâlip kwatnibigât mân sâman. ⁴²Zengât topziñ zitâ nângan. Umziñ Anutugâren mân kinmap. ⁴³Nâ Ibânangât sâtkât zengâren gewan. Ga ko zen buku mân otniwe. Gâtâm a nâinjâ ziknâ umgât gâi zâk buku oknangâbi. ⁴⁴Zen ziñjak sâmbâlip kwarangâm ândime. Kembuniñ kânok, zâknâ sâmbâlip kwatziñgâbapât mân nângâme. Oi dabân nângâm pâlâtân kwatnibi? ⁴⁵Zen nâgât itâ mân sâbi, ‘Zâk Ibâgâren nengât sâmbâlip kwâpap.’ Yatâ buñâ. Zen Mosegâren pâlâtân upme. Ka Moseñâ zen sâmbâlin kwatziñgâbap. ⁴⁶Wangât, Moseñâ den kulemguip, zo nâgât op kulemguip, zorat. Zen zâkkât den nângâm sâi nâgât den nângâbe. ⁴⁷Ka zen Mosegât den birâmñâ nâgât den dabân nângâbe?”

Yesuñâ a 5 tausen nalem ziñgip.

(Mt 14:13-21 Mk 6:30-44 Lu 9:10-17)

6 ¹Yesuñâ den yatâ sâmbânangâmñâ Galilaia saru kutñâ nâi Tiberia, zo walâm nâmbutken arip. ²Ari a ambân donbepñâ a sisi mâsek kubikziñgi igâwegât molim âiwe. ³Yesu zâk arâpñâ nen diiningi barin zâi tarâwen. ⁴Narâk zoren Yuda zengât kendon patâ kutñâ Pasowa, zo mâte oip. ⁵A ambân donbep patâ gane Yesuñâ ziñgitñâ Pilipo mâsikâm sâip, “Nalem ikâ gâbâ sângân mem a ambân donbep patâ ziñgindâ dâpziñ upap?” ⁶Yesu zâk zo yatâ zo upat sâmbânangi zeî yen mâsikip.

⁷Oi Piliponjâ itâ sâmbâlip, “Kât 2 handeret yatâ zorân kwâlâm ziñgindâ mân dâpziñ upap.” ⁸Sâi arâpñâ nengâren gâbâ a nâi kutñâ Andrea, Simon Peterogât munñâ, zâknâ itâ sâip, ⁹“Katep nâi ziren ândiap. Zâknâ nalem bâtnâmbut sot saru zuu zagât tâknangap. Oi a ambân donbep patâ zirânjâ ziñgindâ dâpziñjâ mân upap.” ¹⁰Sâi Yesuñâ sâip, “A ambân dâzângone mindum ge tatnek.” Oi zoren hibuk hân langaat zeip, zorat kwâknan a tengâziñ 5 tausen yatâ zorân ge tarâwe.

¹¹Yesuñâ nalem zo memñâ sâiwap sâmbân tarâwe, zo kâsâpkum ziñgip. Oi saru zuu zo yatik kâsâpkum ziñgip. ¹²Nalem nem âkon opñâ Yesuñâ arâpñâ itâ sâmbâdnângoip, “Buputñâ zen bâlin opapât sândunek.” ¹³Oi nen nalem bâtnâmbut zorat buputñâ sânduindâ irâ kiin zagât piksâip.

¹⁴A amban zen sen mârât mân igikñâ, zo ekñâ sâwe, “Propete patâ a nengâren âsagibapât sâsân, zo perâknak a zi.” ¹⁵Oi zen Yesu haamgumñâ bitziñandâ gâsum a kutâ kwânângânâmbut utne ziñgit nângâm birâziñgâm ziknik barin zari.

Yesuŋa saru kwâkŋan lân lân arip.

(Mt 14:22-23 Mk 6:45-52)

¹⁶ Mirâ n̄atiksâisâi arâpŋa nen saru sâtŋan geiwen. ¹⁷ Geimŋa Kapenaum kamânân âinam waŋgâyân zâiwen. Oi mirâ n̄atiksâi ko ârindâ Yesu zâk zikŋik zoren tâip. ¹⁸ Oi pibâ kâtikŋa koi saru âbânŋoi âiwen. ¹⁹ Oi nen sak birâm kom aleindâ ari saru tânâmŋan ârindâ Yesu zâk saru kwâkŋan lân lân âim waŋgâ gootŋan gâi ekŋa pârâkpam keŋgât urâwen. ²⁰ Yatâ oindâ Yesuŋa n̄angonsâm sâip, “Ninak gaan. Mân keŋgât utnek.” ²¹ Yesu waŋgâyân kopgâbapkât sâtâre urâwen. Kopgâi zorenâk hân âinam sâwenân, zo âi takâwen.

A zen Yesu kulem sen mârâtkât opŋa dukuwe.

²² A kâmut patâ, zen saru nâmbutken zine haŋsâip. Haŋsâi itâ sâwe, “Muka n̄atiksâi waŋgâ kânok tâi iksen. Zoren arâpŋa Yesu pam ziŋjik arie.” ²³ Zo yatâ n̄angâm tatne Tiberia hânân gâbâ waŋgâ nâmbutŋa Kembuŋa nalem ziŋgip, zoren takâwe. ²⁴ Takâne a ambân zen Yesu sot arâpŋa kâruzingâm waŋgâyân zâim Kapenaum kamânân âi kâruzingâwe.

²⁵ Zen saru nâmbutken âim kârum muyagemŋa itâ sâm dukuwe, “Patâ, gâ dâuŋan zi gâin?” ²⁶ Mâsikâne itâ sâm dâzânŋoip, “Nâ perâkŋak sa n̄angânek. Nâ top liku kulem tuuga ikme, zorat buŋâ. Nalem ziŋga nem âkon urâwe, zorat molinige. ²⁷ Nalem nemŋa ândim mumbi, zorat umziŋ mân pane zimbap. Nalem nem ândiândi kâtik ândibi, zorat umziŋ pane zimbap. A bonŋa, nâ Anutu Ibânandâ nalem zo ziŋgâbatkât gâsum sâlâpnogip. Nâ ândiândi kâtikkât nalem, zo ziŋgâbat.” ²⁸ Sâi zen itâ mâburem dukuwe, “Sânan. Anutuŋa wan nep tuum ândinatkat n̄angâmap?” ²⁹ Sâne Yesuŋa itâ sâm dâzânŋoip, “A sâŋgonnogip, nâ n̄angâm pâlatân kwatnibi, zo Anutugât nep.” ³⁰ Sâi den itâ sâm dukuwe, “Gâ top likuliku kulem ŋai tuuna ekŋa n̄angâm pâlatân kwatginat. Wan nep ŋai tuuban? ³¹ Sâkurâpnij, zen Mose sot mirâ kamân kâtikŋan ândim nalem kutŋa Mana, zo nem ândiwe. Oi zorat den kulem ŋai itâ ziap, ‘Sumbemân gâbâ nalem ziŋgi nem ândiwe.’”

Nalem sumbemân gâbâ gem gâip, zorat den.

³² Oi Yesuŋa itâ sâm dâzânŋoip, “Perâkŋak sa n̄angânek. Sumbemân gâbâ nalem bonŋa, zo Moseŋa mân muyagem ziŋgip. Ka Ibânandâ sumbemân gâbâ nalem bonŋa ziŋgâmap. ³³ Nâ sumbemân gâbâ gem hân a ândiândi muyagem ziŋgâman. Nâ Anutugâren gâbâ nalem bonŋa uan.” ³⁴ Sâi itâ sâm dukuwe, “Kembu, gâ narâk dâp nalem zo niŋgâmâmban.” ³⁵ Sâne itâ sâm dâzânŋoip, “Ândiândigât nalem ko nâ. Ŋai zâk n̄agâren ga pâlatân upap, zâk nalemgât mân mumbap. Oi ŋai zâk nâ n̄angâm pâlatân kwatnibap, zo ko toogât mân n̄angâbap.

³⁶Nâ itâ dâzânguan. Zen nâ neknâ mân nângâm pâlatân kwatnime.
³⁷Ka Ibânandâ nâgât singi sâip, a ambân zo zen ko nâgâren gam nanngâbi. Oi a ambân ziñ nâgâren gane mân molizingâbat. ³⁸Sumbemân gâbâ gewan, zo ninâ den lubatkât buñâ. Sângonnogip, zâkkât den lubatkât gewan. ³⁹Ibânandâ a ambân nâgâren zâmbanmap, a zo zen tâmbetagobegât galemziñ uandâ hângât narâk âkâbabân zoren hâlâluyâk mângiziñga zaatpi. Sângonnogip, zâkkât den zo yatâ ziap. ⁴⁰Nanñâ nâ neknâ nângâm pâlatân kwatnibi, zo ko ândiândi kâtik ândibi. Ibânangât den zo yatâ ziap. Oi nânñâ narâk patin mângiziñga zaatpi.”

Yesu zâk ândiândi kâtikât nalem

⁴¹Yesu zâk sumbemân gâbâ nalem bonñâ, zo nâ sâipkât Yuda a sâtnâ, ziñâ nângâm bâliñ kwâknangâwe. ⁴²Oi itâ sâwe, “A zi zâk wangât itâ sap, ‘Nâ sumbemân gâbâ gewan.’ Topñâ nângâmen. Zâk Yesu, Yosepegât nanñâ.” ⁴³Sâne Yesuñâ itâ dâzângom sâip, “Zen mân nângâne bâliñ oik. ⁴⁴A ñai zik umgât nâgâren gâgan, zo mân taap. Ibâ sângonnogipñâ sâi âlip nâgâren gâbap. Oi nâ a itâ zo narâk patin mumuñan gâbâ mângibat. ⁴⁵Propete zengât ekabân den itâ ziap,

‘Anutu zikñak a singi âlip dâzângoï nângâbi.’

Ñai zâk Ibânandâ singi âlip dukui nângâbap, zâk nâgâren gam târokwatnibap.

⁴⁶A zen Ibâ mân igâwe. Anutugâren gâbâ gem gâwan, nâ ninak Ibâ egâwan. ⁴⁷Nâ perâknak dâzângua nângânek. Ñai zâk nângâm pâlatân kwatnimapñâ ândiândi kâtik miap. ⁴⁸Ândiândi kâtikât nalem nâ. ⁴⁹Sâkurâpziñâ, zen mirâ kamân kâtikñan nalem kutñâ Mana, zo nem ândimñâ mom nanngâwe. ⁵⁰Ka sumbemân gâbâ nalem nemñâ mân mumuñâ, zo ko nâgâren ziap. ⁵¹Nâ sumbemân gâbâ ândiândigât nalem mem gewan. Nalem zo nâ. Zorat ñai zâk nâgâren gâbâ nalem zo nem ândiândi kâtikñangât singi upi. Sâknandâ nalem uap. Zo a ziñâ ândiândi muyagibigât ziñgâbat.”

⁵²Yuda a sâtnâ ziñak itâ âragumñâ sâwe, “A zirânñâ dap op sunumñâ ningi ninatkât sap?” ⁵³Sâne Yesuñâ itâ sâm dâzângoip, “Nâ perâknak dâzânguan. Zen a bonñâ nâgât sunum sot gilâm mân nimbi, zo ko umziñan ândiândi mân muyagibap. ⁵⁴Ñai zâk nâgât sunumnâ sot gilâmnâ nimbapñâ ândiândi kâtik mimbap. Oi narâk patin mumuñan gâbâ mângia zaatpap. ⁵⁵Nâgât sunumnâ, zo nalem bonñâ. Nâgât gilâmnâ, zo too bonñâ. ⁵⁶Ñai zâk nâgât sunum sot gilâm nimbapñâ, zâk nâ sot pâlatân op ândibap. Oi nâ zâk sot pâlatân op ândibat. ⁵⁷Ândiândi mariñâ, Anutu Ibâ, zâknâ sângonnogi gewangât Ibânangât op ândiman. Oi ñai zâk nâ ninibapñâ nâgât op ândiândiñ muyagem ândibap. Umñandâ nâ sot pâlatân upapñâ sumbengât singi upap. ⁵⁸Sumbemân gâbâ nalem, zorat topñâ itâ ziap. Sâkurâpziñ Mana nalem niwe, zo yatâ buñâ. Zen

nemŋa ândim muwe. Kâ nâgâren gâbâ nalem zo nimbap, zâk ândim zâimâmbap.” ⁵⁹ Yesu zâk Kapenaum kamânân mâpâmâpâse namin ândim den zo dâzângoip.

Yesu zâk ândiândi kâtikkât den mem gem gâip.

⁶⁰ Yesugât a ambârâpŋa, nengâren gâbâ donbepŋa den zo nângâm sâwe, “Den zi nângindâ yâmbâtŋa uap. Den zirat topŋa dap yatâ nângânat?” ⁶¹ Oi sâm âkon utne Yesuŋa umziŋan ek nângâm itâ sâm dâzângoip, “Den zi nângâne bâliŋ uap? ⁶² A bonŋa nâ âburem ândiwanân zaria nângâne dap upap? ⁶³ Sâkkât sunum zorân ândiândi muyagemap, zo mân ziap. Ândiândi muyagemap, zo Kaapumgât nep. Den dâzânguan, zo Kaapum sot ândiândigât den. ⁶⁴ Oi zengâren gâbâ a nâmbutŋandâ mân nângâm pâlâtân kwatnime.” A Yesugât den birâbi, zo kânŋan nângip. Oi a Yesu tirâpâzângoip gâsum kumbi, zo yatik kânŋan nângip. Zorat den yatâ dâtnângoip.

⁶⁵ Oi den ŋai itâ târokwap sâip, “Zorat itâ dâzânguan. Ibânandâ a ŋai imbaŋa mân pindi ko dap op nâgâren gam nâ sot pâlâtân upap? Yatâ zo mân taap.”

⁶⁶ Narâk zoren a ambân kâmut gakârâpŋa, nengâren gâbâ donbepŋa zâk sot ândiândiŋagât âkon op birângangâm âiwe.

Peteroŋa Yesugât topŋa sâm muyageip.

⁶⁷ Yatâ utne Yesuŋa arâp kiin zagât itâ sâm mäsikâniŋip. “Zen yatik nâbam âinam se?” ⁶⁸ Sâi Simoŋ Peteroŋa itâ sâm dukuip, “Kembu, nen gâ birâgim ŋaigâren âinat? Gâ kânokŋa ândiândi kâtikkât den mem ândiat. ⁶⁹ Nen gâ nângâm pâlâtân kwatgimŋa itâ nângâmen. Gâ tirik a. Anutugâren gâbâ gâin.” ⁷⁰ Yatâ sâi Yesuŋa itâ sâm dâtnângoip, “Nâ a kiin zagât, zen gâsum sâlâpâzângowan. Oi dap yatâ zengâren gâbâ a ŋaiŋa Sataŋgât a uap?” ⁷¹ Zâk Yuda, Simoŋgât nanŋa, Karioto kamânân gok, zâkkât nângâm sâip. Yuda zâk arâp kiin zagât nengât kâmurân gokŋa. Oi zâkŋa ândim Yesu tirâpâzângoip kâsarâpŋa ziŋ gâsum kuwe.

Yesugât murâpŋa, zen mân nângâm pâlâtân kwâkŋangâwe.

7 ¹ Kwâkŋan Yerusalem kamânân Yuda a sâtŋa ziŋa Yesu kunam den sâne Yesuŋa zorat siŋi nângâm Yudaia hân birâm Galilaia hânân âim gam ândeip. ² Yatâ oi Yuda zengât hâmbâ silep kendon mâte oip. ³ Yesu murâpŋa, ziŋ itâ dukuwe, “Gâ hân zi birâm Yudaia hânân âimŋa kulem top top tuumat, zo ândi âi tuuna kâmut gakârâpkâ ziŋ ikpi. ⁴ A ŋai, zâk patâ upâ sâm nepŋa tik mân tuumap. A mâteziŋan tuumap. Gâ nep zo yatâ tuubat sâmatkât âi a kâmurân nep tuuna ikpi.” ⁵ Murâpŋa zen mân nângâm pâlâtân kwâkŋangâm yatâ sâwe. ⁶ Sâne Yesuŋa itâ sâm dâzângoip, “Narâk ziren zo mo zo utnâ sâm âlip upi. Ka nâgât narâk ko

gâtâm mâte upap. ⁷A ziñâ zen um kâlak mân nângâzingâbi. Nâ ko ândi mâmanziñ bâliñâ, zo sapsuga um kâlak nângânige. ⁸Zen ziinik kendonân zâinek. Narâknâ mân mâte uap. Narâk ziren mân zâibat.” ⁹Yatâ sâmñâ Galilaia hânân ândeip.

Yesu zâk kendon patâgât Yerusalem kamânân zarip.

¹⁰Yesu murâpñâ, zen kândom âinetâ bet zâk zikñik Galilaia hân birâm Yerusalem kamânân tigâk zarip. ¹¹Oi kendon narâk oi Yuda a zen Yesu kârumñâ mâsikâyângâm sâwe, “Zâk ikâ taap?” ¹²A yenñandâ zâkkât den halop donbep sâwe. Oi nâmbutñandâ itâ sawe, “Zâk a âlipñâ.” Sâne nâmbutñandâ kwâkâm sâwe, “Buñâ. Zâk a um gulip kwatziñgâmap.” ¹³Oi Yuda a sâtñâ zengât kenñgât op Yesugât siñgi den muyap mân sâwe.

Yesuñâ Anutugâren gâbâ den mem gâip.

¹⁴Kendon tânâmñan Yesu zâk tirik namin zâimñâ a Kembugât den sâm dâzângoip. ¹⁵Den yatâ sâi Yuda a zen imbañâziñ buñ oi itâ sâwe, “Zâk ekap namin mân zaripñâ den topñâ zi ikâ gâbâ nângâm sap?” ¹⁶Yatâ sânetâ Yesuñâ itâ dâzângom sâip, “Nâ den dâzângoman, zo ninan gâbâ buñâ. Sâgonnogip, zâkkât den. ¹⁷Den Anutugâren gâbâ mo ninan gâbâ, zo Anutu sâtñâ lubapñâ den zirât topñâ nângâbap. ¹⁸Ŋai zâk zik umgât sâbap, zâk sâkñâ mem zâizâin upap. Ka ñai zâk nep mariñangât sâtâre muyagibapkât nep tuubap, zâkkât itâ nângâbi, ‘Zâk sarâ buñâ. Den bonñâ sâmap.’ Oi nâ zo yatâ sâman.

¹⁹Moseñâ gurmin den sâm muyagem ziñgip. Oi zen gurumin den zo mân lum kwâtâtîme. Yatâ opñâ zen wangât nâgât denân kwap sâm nonam se.” ²⁰Sâi a zen itâ sâwe, “A ikâ zorâñ gobigât se? Gâgât itâ nângen. Gâ wâkegoot ândim um gulip op sat.” ²¹Sâne Yesuñâ dâzângom sâip. “Nâ nep kânok tuuga, zo ek pârâkpam kwakmak ue. ²²Sa nângânek. Moseñâ narâpziñ kwabâ kwatziñgâbigât sâm ziñgip. (Oi zo Moseñâ mân topkwâip. Sâkurâpniñandâ mârûm ñai topkwarâwe.) Oi nep zo tuutuunñâ mâte oi kendonân tuume. ²³Mosegât gurumin den, zo birânetâ bon buñ opapkât kendonân narâpziñ kwabâ kwatziñgâme. Nâ ko kendonân a kiñ bik mumuñ sâkñâ kubiksa âlip uap, zorat wangât kuk otnige? ²⁴Zen den sâkñik mân sânek. Nângâm sâlâpkum ko bonñâ sâbi.”

Yesugât op itâ sâwe, “Zâk Kristo mo a ñai?”

²⁵Yerusalem kamân mâirâp nâmbutñandâ itâ sâwe, “A kunam sâme, zo zirâ mo? ²⁶Zâk a ambân mâteziñan zi den muyap sâi patârâpniñandâ mân sâm kwâkâme. Zen topñâ nângâne a bâliñan gâbâ mâkâniñgâbapkât mârûm sâsân, zo mo dap? ²⁷Buñâ motñai. A zirat muyamuyagiñangât topñâ nângen. Ka ñai gâbâpkât sâsân, zo âsagei zâkkât topñâ mân nângânat.” ²⁸Yatâ sâne Yesuñâ tirik namin kin den patâ itâ sâm

dâzângoip, “Ikâ gâbâ gâwan, zo âlip nângen sâme. Ka nâ ninâ umgât mân gewan. Bonjâ marijâ, Anutu, zâknâ sângonnogi gem gâwan. Oi zen zâk mân ek nângâme. ²⁹Nâ ko zâknâ sângonnogi zik um topņan gâbâ gewan, gât ko nâņ zâkkât topņâ nângâm kwâtâtian.”

³⁰Yesu zâk den yatâ sâi tâk namin pânâ sâwe. Oi kukuņangât narâknâ, zo mân mâte oipkât yâmbârem birâwe. ³¹Oi a yenjâ zengâren gâbâ donbepņâ Yesu nângâm pâlâtâņ kwarâwe. Oi itâ sâwe, “A patâ gâbapkât sâsâņ, zâk a zirâņ kulem tuumap, zo walâm tuubap? Buņâ. A zi aksik tuum nanjâmap.”

Kâwali a zen Yesu gâsum tâk namin pambigât sângonzângowe.

³²A zen den yatâ zo tik sâne Parisaio zen nângamņâ tirik namâ galem a sot âragumņâ kâwali a zen Yesu gâsum tâk namin pambigât sângonzângowe. ³³Yesuņâ itâ dâzângom sâip, “Nâ narâk pânkânok zen sot ândimņâ sângonnogip, zâkkâren zâibat. ³⁴Oi zen kârunim mân muyagenibi. Âi ândibarân dap op gabi?” ³⁵Yatâ sâi Yuda a zen itâ sâm âraguwe, “A zirâņ ikâ ari kârunatkât sap. Yuda a bukurâpņiņ Grik a hân toren toren zen sot ândie, zengâren âibam sap? Mo zâk Grik a zengâren âim den dâzângobam sap? ³⁶‘Kârunim âim mân muyagenibi. Âibarân zen mân gabi.’ Den zo wangât sap?”

Yesu zâk Kaapum niņgâbapkât sâip.

³⁷Yuda zengât kendon sirâm boiņâ mindumindu patâ utne Yesuņâ zaat kin den patâ dâzângom sâip, “Ņâi zâk toogât nângâmņâ nâgâren ga nimhap. ³⁸Oi űâi zâk nâ nângâm pâlâtâņ kwatnibap, zâkkât umņan too sinjâ takâm zimbap. Kembugât ekabân den yatâ kulemgune ziap.” ³⁹Yesu nângâm pâlâtâņ kwâkņangâwen, nen Kaapumgât siņgi kwatningâm yatâ sâip. Yesu zâk narâk zoren Kaapumņâ mân niņgip. Wangât, zâk sumbem âsakņâ umņan mân âburem zârip, zorat mân niņgip.

A ambân zen Yesu topņangât sâm kâsâpagowe.

⁴⁰A nâmbutņâ zen den zo nângâm Yesugât itâ sâwe, “Perâknjak, zâk Propete gâbapkât mârum sâsâņ.” ⁴¹Nâmbutņandâ itâ sâwe, “A bâliņan gâbâ mâkâniņgâbapkât mârum sâsâņ, Kristo, zi zâk.” Nâmbutņandâ ko kwâkâm sâwe, “A patâ zo, zâk dap op Galilaia hânân muyagibap? ⁴²Kembugât ekabân den űâi itâ ziap. Kristo zâk a kutâ Dawidigât kamân, Betelem, zoren âsagibap.” ⁴³A zen Yesugât yatâ sâm kâsâpagowe. ⁴⁴Oi nâmbutņandâ tâk namin pânâ sâm yâmbârem birâwe.

A sâtjâ ziņ Yesu mân nângâm pâlâtâņ kwâkņangâwe.

⁴⁵Kâwali a zen tirik namâ galem a sot Parisaio zengâren âburinetâ itâ sâwe, “Zen wangât Yesu mân gâsum diim ge?” ⁴⁶Sâne kâwali a ziņâ

sâwe, “Zâk den sâmap, zo yatâ a nâinâ mân sâmap.” ⁴⁷Sâne Parisaio a ziŋ itâ sâm dâzângoŋe, “Zen a yenŋâ yatik um gulip kwatziŋap? ⁴⁸A sâtŋâ sot Parisaio a, nenŋâren gâbâ nâi zâk sot pâlâtâŋ uap? ⁴⁹Zo buŋâ. A yenŋâ, zen ko Kembuŋât gurumin den mân nâŋgâme, zen simŋât siŋgi.”

⁵⁰Yatâ sânetâ bukuziŋâ nâi kutŋâ Nikodemo, mârur Yesugâren arip, zâkŋâ itâ sâm dâzângoip, ⁵¹“A nâinâ zikŋâ topŋâ mân sâi dap yatâ hâuŋaŋgât den sâm kwâkânâ? Nen yatâ mân utnatkât gurumin den ekabân den nâi ziap.”

⁵²Yatâ sâi ko bukurâpŋandâ Nikodemo den kârâpŋoot itâ sâm dukuwe, “Gâ a zo yatik Galilaia hânân gokŋâ? Kembuŋât ekabân sâlâpkum itâ nâŋgâban, ‘Galilaia hânân Propete nâi mân âsagibap.” ⁵³Oi zen kâsâpagom mirâziŋan âim nanŋâwe.

Laŋ mâman ambân nâi Yesugâren diim âiwe.

8 ¹Yesuŋâ Oliwa bâkŋan zâi zeip. ²Mirâ haŋsâi zobâ âburem tirik namin zari a ambân doŋbepŋâ zâkkâren minduwe. Yesuŋâ ge tapŋâ Kembuŋât den sâm dâzângoip. ³Oi Kembuŋât gurumin den zorat galem a sot Parisaio a, zen mâtâp ambân nâi a sot ândei muyagem diim Yesugâren gam pam haamgum kin sâwe, ⁴“Patâ, ambân zi a laŋ zen sot ândei muyagem gâsum diim gen. ⁵Oi Mose zâk ambân itâ zo kâtŋâ zâŋgone mumbigât sâm gurumin den ekabân kulemgum niŋip. Oi gâŋâ ambân zâkkât dap nâŋgat?” ⁶Zo yatâ mâsikâne den dap mo dap sâi nâŋgâm denân pânam sâwe. Sâne Yesu zâk pindiŋsâm bikŋandâ hânân kulemgum tâip. ⁷Kulemgum tâi mâsikâm zagât zagât utnetâ zaatŋâ itâ sâm dâzângoip, “Zenŋâren gâbâ a nâi tosaŋâ buŋâ, zâkŋâ kâtŋâ topkwap koi ko kumbi.” ⁸Yatâ sâm du pindiŋsâm hânân kulemgum tâip.

⁹A gawe, zen den zo nâŋgâm patâziŋâ kândom ari kânok kânok ari ari âim nanŋâwe. Ambân zâk zikŋik Yesuŋât mâteŋan kiri Yesu zâk oksâm zaat mâsikâm sâip. ¹⁰“Ambân, a zen ikâ arie? Nâinâ hâuŋaŋgât den sâm siŋgan giap?” ¹¹Sâi ambânŋâ sâip, “Kembu, buŋâ.” Sâi itâ sâm dukuip, “Nâ yatigâk, nâ gâ mân sâm siŋgan gian. Zorat gâ âi ândim bâliŋâ du zagât mân upan.”

Yesu zâk a hân dap nenŋât kârâp âsakŋâ op ândiap.

¹²Yesuŋâ a den dum dâzângoip. Itâ sâm dâzângoip, “Hân dap a zenŋât kârâp âsakŋâ op ândian. Oi nâi zâk nâ molinibapŋâ, zâk nâitâtiŋân mân ândibap. Zâk ândiândi âsakŋâ tâkŋaŋgi ândibap.” ¹³Sâi Parisaio a ziŋâ itâ sâm dukuwe, “Gâ gikak topkâ sâm muyagiat, zorat nâŋgindâ bon mân uap.” ¹⁴Sâne Yesuŋâ sâip, “Ninak topnâ sapsuga bon buŋ mân opmap. Wangât, Nâ ikâ gâbâ gâwan sot ikâ âi ândibat, zorat topŋâ nâŋgâm den sâman. Zen ko zo mo zorat ârândâŋ kwakme. ¹⁵Zen sâkŋik ekŋâ umŋan bonŋâ zo mân ikme. Oi zen laŋ sâme. Nâŋâ ko zenŋât topziŋ mân sâman.

¹⁶ Oi zengât topziŋ sâbat, zo ko bonŋâ upap. Nep zo ninik mân tuubat. Ibâ sângonnogip, zâkŋâ betnan mei nep zo tuubat. ¹⁷ Zengât gurumin den ekabân den ŋai itâ ziap,

‘A zagât, zikŋâ a ŋaigât topŋâ sâitâ nâŋgâne bon upap.’

¹⁸ Nâ ninâ topnâ sâm muyagia Ibânâ sângonnogip, zâkoot yatik sâm muyagemap.”

¹⁹ Yesu zâk den yatâ sâi mâsikâm sâwe, “Ibâgâ ikâ?” Sânetâ itâ sâm dâzângoip, “Zen nâgât topnâ mân nâŋgâme. Zen nâgât topnâ nâŋgâm sâi ko Ibânangât topŋâ yatik nâŋgâbe.”

²⁰ Yesuŋâ den zo tirik namâ umŋâ ŋai kât pâpanŋan, zoren kin den dâzângoip. Oi zâk mumbapkât narâkŋâ mân mâte oipkât dabân gâsum tâk namin kek pambe?

Anŋâ hânân gok, Yesu zâk Sumbemân gokŋâ.

²¹ Yesu zâk den târokwapŋâ itâ sâm dâzângoip, “Nâ zâmbam aria zen kêrunimŋâ tosaziŋoot ândim mumbi. Nâ âibat, zoren zen dap op gabi?”

²² Zo yatâ sâi ko Yuda a ziŋâ sâwe, “Nâ âi ândia zen mân gabi, den zo wangât sap? Zâk zikŋâ agoyangâm mumbapkât sap?” ²³ Sânetâ Yesuŋâ itâ sâm dâzângoip, “Zen âmbiren gokŋâ. Nâ ko uren gokŋâ. Zen hân ziren gokŋâ. Nâ ko hân zi gokŋâ buŋâ. ²⁴ Nâ zorat opŋâ dâzânguan, Zen tosaziŋoot ândim mumbi. Nâ ândim gâwanŋâ ândim zâibat. Zen zo mân nâŋgâm simbitkubi, zo ko tosaziŋ zemziŋgi mumbi.”

²⁵ Sâi ziŋâ mâsikâm sâwe, “Bâi, gâ wan a ŋai?” Sâne Yesuŋâ dâzângom sâip. “Topnâ dâzângom gâwan, zo bonŋâ. ²⁶ Nâ zengât tosa sot hâuŋangât den doŋbep mem ândian. Sângonnogipŋâ den bonŋâ sâmap. Oi nâ den zâkkâren nâŋgâwan, zorigâk a ambân dâzângoman.”

²⁷ Den zo Ibânangât op sâm dâzângoip zen mân nâŋgâm kwâtâtiwe. ²⁸ Sâmŋâ Yesuŋâ târokwap itâ dâzângom sâip. “Zen a bonŋâ nâ nagân mândânibi, narâk zoren topnâ nâŋgâm biraŋbi. Oi ninâ umgât kut ŋai ŋai mân opman. Ibânandâ den sâm dâtnogip, zorik sâman, zo nâŋgâm kwâtâtibi. ²⁹ Oi sângonnogip, zâk nâ sot ândiap. Nâ kut ŋai ŋai opman, zo egi âlip opmap, zo ko zâk mân birânimap.” ³⁰ Yesu zâk den yatâ sâi a doŋbepŋâ nâŋgâmŋâ, nâŋgâm pâlatân kwâkŋangâwe.

Yesugât den mem ândim dumun buŋ utnat.

³¹ Yesuŋâ Yuda a nâŋgâm pâlatân kwâkŋangâwe, zen itâ sâm dâzângoip, “Zen nâgât den lum ândim arâpnâ bonŋâ upi. ³² Opŋâ nâgât den bonŋâ, zo nâŋgâne mâkâziŋgi dumunziŋ buŋâ, hâlâluyâk ândibi.”

³³ Yesuŋâ yatâ sâi zen itâ mâburem dukuwe, “Nen Abaramgât kiurâp. Nen a zengât kore mân op ândiwen, zorat wangât sat? ‘Dumun buŋ ândibi.’”

³⁴ Sâne Yesuŋâ itâ sâm dâzângoip, “Nâ perâkŋak dâzânguan. Ŋai zâk bâliŋ opmap, zâk bâliŋangât kore a upap. ³⁵ Kore a, ziŋâ patâziŋangât

mirin tâtat mâme mân upi. Narâpnâ ko Ibâgât mirinâk ândim zâimambi.
³⁶Zorat nâ nanjandâ olanjingga, zen perâknjak dumum buŋ ândibi.

³⁷Zen Abaramgât kiurâp, zo nâŋgan. Oi zen nâgât denŋâ umziŋan mân giari nonam se. ³⁸Nâ Ibânanŋâren kut nâi nâi ek ândiwan, zorat sâman. Zen ko ibâziŋanŋâren kut nâi nâi nâŋgâwe, zo upme.” ³⁹Sâi itâ sâm dukuwe, “Nen sâkuniŋ Abaram.” Sâne Yesuŋâ dâzânŋoip, “Zen Abaramgât kiun ândim sâi zâkkât orot mâme yatâ upe. ⁴⁰Anutugâren gâbâ den bonŋâ nâŋgâwan, zo dâzânŋoman. Oi ziŋâ nonam se. Kut zo yatâ zo Abaramŋâ mân oip. Zen Abaramgât narâpnâ buŋâ. Ibâziŋâ, zâk nâi. ⁴¹Zen ibâziŋanŋât orot mâme upme.” Yatâ sâi ziŋâ sâwe, “Nen a lanŋan gâbâ mân âsagiwen. Ibâniŋ Anutu kânok.” ⁴²Sâne Yesuŋâ sâip, “Ibâziŋ Anutu sâi ko nâ buku otnibe. Nâ Anutugâren gâbâ gewan. Ninâ umgât mân gewan. Zâknâ sâŋgonnogi gewan.

⁴³Zen dap op ândine dinnandâ umziŋan mân geimap? Nâ den sa zen kindapziŋ anŋân kârâme, zorat ko yatâ upme. ⁴⁴Zen ibâziŋ Sataŋ. Zâkkât den lubigât umziŋ kinmap. Zâk mârum nâi a tâmbetagoagoŋ nep tuum ândim gaap. Zâk den bonŋâ kândâtkoipkât umŋan den bonŋâ nâi mân ziap. Zâk sarâ a sot sarâ mariŋâ. Zorat zâkkât orot mâmenŋâ zo sarâ opmap. Zen zo yatik umziŋan den bonŋâ mân gei ziap. ⁴⁵Zorat nâ den bonŋâ dâzânŋua dinnâ birâme.

⁴⁶Zenŋâren gâbâ a nâi nâgât tosa âlip sâbap? Buŋâ. Nâ den bonŋâ sâman. Zen wangât nâgât dinnâ birâme? ⁴⁷Ijâi zâk Anutugât siŋgi upapŋâ diŋâ nâŋgâbap. Zen Anutugât siŋgi mân ândimeŋâ diŋâ birâme.”

Yesugât den mem ândim mân munat.

⁴⁸Sâi Yuda a sâtŋâ, ziŋ kuk op itâ sâm bâliŋ kwâknâŋgâwe, “Nen gâgât dap sânat? Gâ nenŋât kâmurân gok buŋa. Gâ Samaria a. Wâkenŋâ umgan giari ândiat. ⁴⁹Gâgât topkâ yatâ sâindâ dâp upap.” Sâne Yesuŋâ itâ sâm dâzânŋoip, “Nâ wâkenŋâ mân otnimap. Nâ Ibânâ sâm bâbâlan kwâknâŋgâman. Zen ko nâ mem ge kwatnige. ⁵⁰Nâ kutsiŋinangât opŋâ mân dâzânŋowan. Kutsiŋinangât den dâzânŋobap, zo nâi ândiap. Zâknâ nâgât kutsiŋi, zo mem zâi pâmbap.

⁵¹Nâ perâknjak dâzânŋua nâŋgânek. Ijâi zâk nâgât den mem ândiap, zo mân mumbap.” ⁵²Yatâ sâi Yuda a ziŋâ itâ sâwe, “Wâkenŋâ otgimap, zo perâknjak. Abaram moip. Oi Propete zen yatigâk muwe. Oi gâ itâ sat, ‘Ijâi zâk nâgât den mem ândibapŋâ mân mumbap.’ ⁵³Sâkuniŋâ Abaram, zâk patâ moip. Oi gâ zâk walâbam sat? Oi Propete a, zen yatâ muwe. Gâ wangât sâkkâ mem zâi paat?” ⁵⁴Sâne Yesuŋâ itâ sâm dâzânŋoip, “Ninak sâknâ mem zâi pa sâi ko bon buŋ opap. Ibânâ ândiap, zâkkât Anutuniŋ sâme, zâknâ kutsiŋinâ mem zâi pâmap. ⁵⁵Zen zâkkât topŋâ mân nâŋge. Nâŋâ ko zâkkât topŋâ nâŋgâm kwâtâtian. Nâ mân ek nâŋgan sa sâi ko a sarâ zen yatâ opap. Nâ zâk nâŋgânŋan. Oi zâkkât diŋâ mem ândiman.

⁵⁶Sâkunziŋâ Abaram, zâk nâgât narâk mâte oi ikpapkât sâtâre op ândeip. Zorâŋâ ândim muyagia sâtâre pâtâ oip.” ⁵⁷Yatâ sâi Yuda a ziŋ sâwe, “Gâ kendongâ 50 mân ândeinŋâ Abaram egâwan sat?” ⁵⁸Sâne Yesuŋâ itâ sâm dâzânŋoip, “Nâ perâkŋak dâzânŋobâ. Nâ Abaram mân âsagei ândiwanŋâ ândim gaan.” ⁵⁹Yatâ sâi Anutu hutkum sap sâm kâtŋâ mem kunâ sâne Yesuŋâ tikpam tirik namin gâbâ geip.

A sen ŋâtâtik, zâkkât den siŋgi.

9 ¹Yesu zâk mâtâbân âim sen ŋâtâtik a ŋâi muyageip. A zo mam kâmbonan gâbâ âsagem sen ŋâtâtik op ândim gâip. ²Yesuŋâ a zo muyagei arâpŋâ niŋ Yesu mâsikâm sâwen, “Patâ, ŋâigât tosaŋât yatâ muyageip? Zikŋâ mo ibâ mam zekât?”

³Sâindâ Yesuŋâ itâ sâm dâtnânŋoip, “Yatâ buŋâ. Zikŋâ mo ibâ mam zekât tosaŋât buŋâ. Anutu imbaŋânŋangât topŋâ zâkkâren muyagibapkât yatâ âsageip. ⁴Sirâmân nep tuumen. Kâ ŋâtiksâi ko nep mân tuumen. Narâk zi sirâm yatâ oi sâŋgonnogip, zâkkât nep âlip tuum ândinat. Kwâkŋan ŋâtâtik muyagei nep zo dap dap yatâ tuubi? ⁵Nâ hânân ândibat dâp hân a zengât âsakŋâ op ândibat.”

⁶Yesu zâk yatâ sâmŋâ hânân tâpkum hân baŋet mem golanŋum sen ŋâtâtik zo siŋan saŋgorip. ⁷Itâ sâm saŋgorip, “Gâ Siloam too dengânân âi too saŋgonnan.” (Siloam zo Yuda denân. Niŋ denân ko sâŋgongoip sâmen.)

⁸Yatâ opŋâ kamârâpŋâ ziŋâ a zo ekŋâ mâsikâyangâm sâwe, “Nalemgât oletningâmap, zi zâk mo ŋâi?” ⁹Sâne nâmbutŋandâ sâwe, “Zi zâk.” Oi nâmbutŋandâ sâwe, “Zâk buŋâ. Zâkkât tobat yatâ a ŋâi.” Yatâ sâne zikŋak sâip, “Nâ ko zi.” ¹⁰Sâi mâsikâm sâwe, “Dap op siŋâ âlip uap?”

¹¹Sâne itâ sâm dâzânŋoip, “A ŋâi kutŋâ Yesu, zâkŋâ hânân tâpkum hân baŋet mem golanŋum sinnan saŋgonŋâ itâ sâm dâtnogip, ‘Gâ Siloam dengânân âi too sâŋgon.’ Oi nâ âi too saŋgonsa sinnâ âlip oi eksan.”

¹²Yatâ sâi mâsikâm sâwe, “A zo ikâ ândiap?” Sâne zâkŋâ sâip, “Nâ mân ek nânŋan.”

A siŋâ âlip oip, zorat Parisaio ziŋ den sâwe.

¹³A sen ŋâtâtik op ândimŋâ âlip oip, zo diim Parisaio a zengâren âiwe. ¹⁴Oi Yesuŋâ baŋet golanŋum siŋâ saŋgorip, zo Yuda zengât kendonân oip. ¹⁵Zorat Parisaio a, ziŋâ a zo mâsikâm sâwe, “Gâ dap op siŋâ âlip uap?” Sâne itâ sâm dâzânŋoip, “Zâk baŋet mem sinnan saŋgori nâ âi too saŋgonsa sinnâ âlip uap.” ¹⁶Parisaio zengâren gâbâ nâmbutŋandâ itâ sâwe, “A zo Anutugâren gokŋâ buŋâ. Zâk Kembangât gurumin den kom mâtâp wâlap. Zâk kendonân nep tuugap.” Sâne nâmbutŋandâ sâwe, “Zâk bâliŋ mâme a ândim sâi nep itâ zo mân tuubap.” Parisaio a, ziŋ yatâ sâm âragum kâsâpagowe.

¹⁷Oi a siŋ bāpsāsān kubigip, zo māsikām sāwe, “Siŋgā kubiksap, zorat gā dap nāngat?” Sāne zākŋā sāip, “Zāk Propete.” ¹⁸Sāi Yuda a zen a zo sen ŋātātik āndimŋā ālip oip, zorat nāngāne bonŋā mân oi sāne ibā mamŋā, zet gawet. ¹⁹Gāitā māsikāzikām sāwe, “Nanzikŋā sen ŋātātik muyageip, zi mo? Zāk dap op siŋā ālip uap?”

²⁰Sāne ibā mamŋā, zik itā sāwet, “Zāk nannikŋā, zo nānget. Sen ŋātātik āsageip, zo nānget. ²¹Ka dap opŋā siŋā ālip uap, zo mân nānget. Ŋāiŋā kubiksap, zo mân nānget. Zāk katep buŋā. Mārum lāmbarip, zorat ziŋŋak māsikāne topŋā dāzāngoik.”

²²Ibā mamŋā, zet Yuda a sātŋā zengāt kengāt opŋā yatā sāwet. Yuda a zengāt a sātŋā, ziŋ den itā sām āndiwe, “Ŋāi zāk Yesugāt itā sābap, ‘A bāliŋan gābā mākāningābapkat mārūm sāsān, zāk zo. Zāk Kristo.’ A yatā zo māpāmāpāse namin mân zāibapkat pāke pānat. A yatā zo kābakŋeŋgindā nengāt kāmūrān mân tāpap.” ²³Zorat opŋā ibā mamŋā zet kengāt op itā sāwet, “Zāk katep buŋā. Zāk mārūm lāmbarip, zorat ziŋā māsikāne topŋā sāik.”

²⁴A sen ŋātātik op āndeipŋā ālip oip, zo dum diim gamŋā itā dukuwe, “Anutu māteŋan kin sarā mân sāban. Nen a zorat topŋā nāngen. Zāk bāliŋ māmē a.” ²⁵Yatā sānetā ko a zorān itā sām dāzāngoip, “A zo bāliŋā mo ālipŋā, zo mân nāngan. Sen ŋātātik āndiwanŋā sinnā ālip uap, zo nāngan.” ²⁶Sāi dum māsikāwe, “Dap otgigap? Dap op siŋgā mânāngātsap?”

²⁷Sāne a zorān itā sām dāzāngoip, “Nā mārūm dāzānguan. Zen wangāt kisaŋā dāzāngobatkāt se? Zen zākkāt a utnam se?” ²⁸Yatā sāi ziŋā siŋan gem dukuwe, “Gā zākkāt a. Nen ko Mosegāt arāpŋā. ²⁹Mose zāk Anutuŋā den dukuip, zo nāngen. Ka a zi ikā mo ikā gābā āsagem gāip, zo mân nāngen.” ³⁰Sāne a zorān den itā māburem dāzāngoip, “A zi sinnā mânāngātsap, zākkāt topŋā kārune nānga imbanŋā uap. ³¹Nen itā nāngāmen, ‘Anutuŋā bāliŋ māmē a mân betziŋan memap. Ŋāi zāk hurat kwākŋangām diŋā lugi bekŋan mimbap.’ ³²Mārūm hān āsageibān gābā a ŋāi zāk mam kāmboŋan gābā sen ŋātātikŋā āsagem kubikkubikŋā mân āsagei nāngāwen. ³³Oi a zo Anutugāren gābā mân gāip sāi nep itā zo dap yatā tuubap?” ³⁴Sāi den kārāpnoot itā sām dukuwe, “Gā bāliŋ māmē sot laŋ māman a zengāren gābā āsageinŋā dap yatā nen den topŋā dātnānguāt?” Yatā sām kom kābakŋine ārip.

Yesu kândātkom um ŋātātik āndiāndiŋ.

³⁵A zo kābakŋine ari Yesuŋā nāngip. Oi a zo muyageŋgām itā sām māsikip, “Gā a bonŋā nāngām pālātān kwākŋangāt mo?” ³⁶Sāi a zorānā sāip, “Patā, sat, zo a ŋāi? Zo tirāpnona ekŋā nāngām pālātān kwākŋangābat.” ³⁷Sāi Yesuŋā itā sām dukuip, “Gā eksat. Den dāgogan, zo nā.” ³⁸Sāi a zorānā sāip, “Kembu, nā nāngām pālātān kwatgigan.” Yatā sāmŋā um topŋan pindiŋsām māpāseip.

³⁹Oi Yesuŋa sâip, “Nâ topziŋ sâŋ muyagibatkât hânân gewan. Zorat a ziiŋaŋgât nâŋgâne giginâ oi sinniŋ ŋâtâtik sâŋ, zen sinziŋ ânâŋgât âsakŋan bâgim ândibigât gem gâwan. Oi a ziiŋaŋgât nâŋgâne zâizâiŋ oi sinniŋ âlipŋik sâŋ, zen ŋâtâtigân bagim ândibigât gem gâwan.” ⁴⁰Yatâ sâi Parisaio a ârândân kirâwe, zen nâŋgâmŋa sâwe, “Nen sen ŋâtâtik nâŋgonsat?” ⁴¹Sâne Yesuŋa sâip, “Zen sen ŋâtâtik ândim sâi tosaziŋ buŋ ândibe. Ka ziiŋak sâŋ, ‘Nen sinniŋ âlipŋa.’ Zorat tosaziŋ zemziŋgap.”

Râma zen mariziŋaŋgât den nâŋgâne.

10 ¹Yesuŋa den sumbuŋa ŋai itâ sâip, “Nâ perâkŋak dâzâŋgua nâŋgâne. Ŋai zâk râma zengât poŋ durubit zo birâm ŋain gâbâ longiŋ bagibap, zâk kâmbu a op kut ŋai ŋai laŋ memap. ²Ŋai zâk poŋ durubirân gâbik bagibap, zâk ko râma zengât galem a. ³Zâk gâi mâtâp galem a ekŋa mâtâp mem pâmbap. Oi râma ziŋa diŋa tobat nâŋgâbi. Oi râma galem a zo râma kutziŋan zâŋgonsâm poŋan gâbâ diizingâm âibap. ⁴Râma gakârâpŋa diizingâm gei kâdom ari molim âibi. Diŋ tobatŋa nâŋgâmegât molim âibi. ⁵Ka a ŋai gâi diŋ tobatŋa mân nâŋgâmŋa mân molibi. Buŋa. Zen kengât op birâm âibi.” ⁶Yesuŋa den sumbuŋa yatâ sâi Yuda a ziŋ den zorat topŋa mân nâŋgawe.

Yesu zâk galem a âlipŋa.

⁷Yatâ utne Yesuŋa dum dâzâŋgom sâip, “Perâkŋak dâzâŋgua nâŋgâne. Râma zengât zâizâiŋaŋgât mâtâp, zo nâ. ⁸Nâ mân âsagia âsagiwe, zo kâmbu a. Zen kut ŋai ŋai laŋ mime. Zen ganetâ râma zen zengât den mân nâŋgawe. ⁹Mâtâp nâ. Ŋai zâk nâgâren gam bagibap, zâk mân tâmbetagobap. Zâk bagimgagim nalem muyagem nem ândibap.

¹⁰Kâmbu a zen ga râma kâmbu mem zâŋgom tâmbetzâŋgobigât game. Nâ ko râma ziŋ ândim ândiândi âlip muyagem ândim kwâtâtibigât gâwan. ¹¹Nâ râma galem a âlipŋa. Galem a zâk galem otziŋgâm ândim râma gakâŋa tâmbetagobegât ândiândiŋa birâbat. ¹²Râma galem a bâliŋa, mariŋa buŋa, kât nep tuutuŋaŋgât aŋa dâŋ galemziŋ mân opmapŋa wâu kâtikŋa gâi zâmbam âibap. Oi wâu kâtikŋa gamŋa râma zingâm molziŋgi siŋsururuŋ upi. ¹³A zo râma galem a bâliŋa. Zâk râma zengât girem mân upap. A zo kât mimbapkât nep tuumap. ¹⁴Nâ ko râma galem a âlipŋa ândiman. Ibâ sot nâ âŋak nâŋgâm ândimet. ¹⁵Zorat dâp op nâ kâmurâpnâ zen sot âŋak ândimen. Zorat na râma zengât opŋa ândiândinâ birâbat. ¹⁶Oi râma kâmut ŋain ŋain ândie. Zen poŋ zi gokŋa buŋa. Oi ninak ârândân diizingâm ga dinnâ nâŋgâbi. Oi râma zen kâmut kânok sot galem a kânok yatâ muyagibap. ¹⁷Râma zengât op ândiândinâ birâbat, zorat Ibânandâ umŋandâ gâsunimap. Nâ ândiândinâ birâmŋa dum mimbap. ¹⁸Ândiândinâ zo a ziŋ nonam dinnâ sâne mân birâbat. Buŋa. Ninak nâŋgâm birâbat. Ninak birâbat sot mimbatkât imbaŋa zemnigap. Yatâ upatkât op Ibânandâ sâŋ nigip.”

¹⁹Yesu zâk yatâ sâip, zorat Yuda a zen nângâm den sâm kâsâpagowe. ²⁰Oi a donbepnâ itâ sâwe, “Wâkenâ oknangî um gulip uap. Den sâi wangât nânge?” ²¹Nâmbutjandâ itâ sâwe, “A wâkenootnâ ândim sâi den itâ mân sâbap. Mo wâke nâinâ a sen nâtâtik zen âlip kubikzingâbap?”

Yuda a sâtnâ, ziņ Yesu kâsa oknangâwe.

²²Yuda a ziņ tirik namâņ mârūm māsop miwe, zorat kendon narâknâ mâte oip. ²³Map paterņ narâknan mâte oip. Oi Yesu zâk tirik namin âim mindumindugât um patâ nâi kutnâ Salomo, zoren âim gam kirip. ²⁴Oi Yuda a ziņ eknâ mindum haamgum kin itâ sâm dukuwe, “Gâ wangât topkâ kwâimbâna um zagât upmen? A bâlinan gâbâ mâkâningâbapkat mârūm sâsân, gâ a zo ândiat oi ko sâm muyagem dâtnângo.”

²⁵Sâne Yesunâ itâ sâm dâzângoip, “Nâ mârūm sâm dâzângua mân nângâwe. Ibânangât sâtkât nep tuuman, zorân topnâ sâm muyagemap. ²⁶Ka zen nâgât râma mân op ândiegât dinnâ mân nângâme. ²⁷Râma gakânâ ândie, zen zingit holizij nângâman. Oi ziņ dinnâ nângâme. Dinnâ holiņâ nângâm mâtâbân molinime. ²⁸Oi ândiândi kâtik muyagem zinga mân tâmbetagom ândim zâibi. Oi nâgât bitnan gâbâ a nâinâ mâkâmâkân, zo mân taap. ²⁹Ibânandâ nâgâren zâambarip, zâk a sot kut nâi nâi aksik walâzingâm ândiap. Oi nâinâ Ibânangât biknan gâbâ mân mâkâbap. ³⁰Nâ sot Ibâ, net orot mâmeniknâ kânogâk ziap.”

³¹Yatâ sâi Yuda a ziņ kât dum mem kunam urâwe. ³²Yatâ utnetâ Yesunâ itâ sâm dâzângoip, “Nep âlipnâ top topnâ Ibânâ mam otnigi tuuga igâwe. Oi ikâ zorat op kâtnâ nonam se?” ³³Sâi Yuda a, ziņ sâtnan mem itâ dukuwe, “Nep âlip tuumat, zorat buņâ. Gâ ayâk ândiatnâ Anutu hutkum gikangât nâ Anutu sat. Zorat op gonam sen.” ³⁴Yatâ sâne Yesunâ itâ sâm dâzângoip, “Kembugât gurumin den ekabân Kembugât den nâi itâ ziap. Zo sâlâpkum nângâme mo buņâ? Den zo itâ, ‘Nâņ sâwan, Zen Anutu yatâ.’

³⁵(Oi Kembugât den kulem gulipkum nâi sâsân, zo mân taap.) Anutugâren gâbâ den zengâren gâip. Zengât op zen Anutu yatâ sâip. ³⁶Zorat zen wangât itâ se, ‘Gâ Anutu hutkum sat.’ Anutunâ gâsum sâlâpnom sâņgonnogi gewan. Zorat op nâ Anutugât nanņâ sa wangât zen den se?

³⁷Nep tuuman, zo iknetâ Ibânangât dâp mân opmap oi ko birânim nâgât den zorat nângâne bon buņ oik. ³⁸Mo iknetâ Ibânangât dâp uap, zo ko dinnangât buņâ, nepnangât opnâ itâ nângâbi. Ibânandâ nâ sot tâpmap. Oi nâ zâkkâren gâbâ gewan, zorat topnâ nângâbi.”

³⁹Yesunâ den yatâ sâi ko tâk namin pânam dum sâne birâzingâm arip. ⁴⁰Birâzingâmņâ Yodaņ too nâmbutken Yohanenâ mârūmnan too sanjonzingâm ândeip, zoren âi ândeip. ⁴¹Zoren âi ândei a donbep patâ ziņ Yesugâren ga mindum itâ sâwe, “Yohane zâk sen mârât top top, zo

mân tuugip. Ka gâgât den sâip, zo bon op nanġap.” Oi zoren a ambân doġbepnâ Yesu nângâm pâlâtân kwâknanġawe. 42 (-)

Lasaro moip.

11 ¹Betania kamânân a nâi ândeip, kutnâ Lasaro. Zâk sot ponâzatnâ Maria sot Mata, zen kamân zo goknâ. ²Marianâ mârûm Kambu too wârânâ âlipnâ zorân sanġon ko kâuk sâmotnandâ kinâ sanġori âronnâ oip. Zâkkât munâ Lasaro, zâk mâsek op zeip. ³Mâsek op zeip ponâzatnâ zet Yesugâren den itâ sâm pâitâ arip, “Kambu, gâ nânġâ. Umgandâ gâsumap, a zo mâsek op ziap.” ⁴Den zo pâitâ ari Yesunâ nângâmâ itâ sâip, “Mâsek zorat bonnâ mumbapkât bunâ. Anutu sâm âlip kwâknanġâbigât âsagiap. Anutu nanġâ nâgât imbanâ âsagei eknâ hurat kwatnibi.”

⁵Mata sot gatnâ sot Lasaro, zenġât Yesunâ umnâ tâip. ⁶Oi mâsekât sinġi nângâmâ sirâm zagât kamân zoren ândeip. ⁷Sirâm zagât ândimnâ arâpnâ itâ sâm dâtnânġoip, “Gane Yudaia hânân âburem âinâ.”

⁸Sâi arâpnandâ itâ sâwen, “Patâ, mârûm Yuda a zin kâtnâ gonam urâwe. Wangât dum zoren âinatkat sat?” ⁹Sâindâ Yesunâ dâtnânġom sâip, “Mirâ hanġsâm zeip kek mân nâttâiksâbap. Nepnâ hânân tuum kwâkâbatkat narâknâ mân mâte uap. Nâi zâk sirâmân mâtâbân ari kut nâi nâi zimbap, zorân mân kom subap. Zâk âsaknân kut nâi nâi ek nângâm âibap. ¹⁰Nâi zâk nâtigân mâtâbân âim âsaknâ kârûm âi kom subap.”

¹¹Yatâ sâmâ den itâ târokwap dâtnânġoip, “Bukuniġ Lasaro, zâk uman ziap. Nâ âi mânġibat.” ¹²Yatâ sâi ko arâpnâ niġ itâ sâwen, “Uman zemâ âlip upap.” ¹³Yesu zâk mumunġât den sumbunâ sâi nen umangât nânġawen. ¹⁴Zorat Yesunâ sâm kusiknân kwap dâtnânġoip, “Lasaro muap. ¹⁵Nâ zoren mân âi ândia muap, zorat zenġât umnâ âlip uap. Zen nângâm pâlâtân kwatnim kwâtâtibigât yatâ âsagiap. Bâi, zi zâkkâren âinâ.” ¹⁶Sâi ko Yesugât arâp nenġâren gâbâ a nâi Toma, zâk booboo a konsâmarâwen, zâknâ bukurâpnâ itâ sâm dâtnânġoip, “Nen zâk sot ârândân arindâ a sâtnâ zin nânġonetâ munat.”

Yesu zâk zaatzaat sot ândiândi mariġâ.

¹⁷Lasaro moi kâk mâtâpnân pane sirâm kimembut zeip Yesu âi takip. ¹⁸Betania kamân zo Yerusalem kamân nanġâmân tâip. ¹⁹Zobâ Yuda a doġbep Mata Maria munziknâ moip, zorat sanġân ninam Betania kamânân âi tarâwe. ²⁰Oi Yesu gaap sâne Mata zâk nângâm ari Maria ko mân nângâm mirin tâi Matanâ mâtâbân âi Yesu muyageip.

²¹Muyagemâ itâ sâm dukuip, “Kambu, gâ ziren ândina sâi ko munnâ mân mombap. ²²Oi irabot zi gâgât nânġan. Gâ wan mo wangât Anutugâren ninâu sâna nânġâgibap.” ²³Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip,

“Mungâ mumunjan gâbâ zaatpap.” ²⁴Sâi Matanjâ itâ dukum sâip, “Narâk patâ, zaatzaat narak, zoren zaatpap, zo ko nângan.” ²⁵Sâi Yesunâ dukuip, “Zaatzaat sot ândiândi marijâ, nâ. Zorat njâinjâ nângâm pâlâtân kwatnibap, zâk momnjâ zaat ândiândi kâtik ândim zâibap. ²⁶Oi njâ zâk wâgân ândim nângâm pâlâtân kwatnibap, zâk mumu kâtik mân mom ândiândi kâtik ândim zâibap. Gâ den zo nângâna bon uap?”

²⁷Sâi Matanjâ sâip, “Zo nângan. Oi gâgât itâ nângan. A bâlijan gâbâ mâkâningâbapkât mârûm sâsân, zo gâ. Anutugât nanjâ hânân gibapkât sâsân, zo gâ. Zorat umnandâ nângâm pâlâtân kwatgigan.”

Yesu umjâ bâlei iseip.

²⁸Den Yatâ sâm birâm âi gatjâ Maria muyagem den halobân itâ sâm dukuip, “Patânikjâ gaap. Oi gâgât sap.” ²⁹Sâi Marianjâ nângâmjâ kârâpnoorâk zaat Yesugâren arip. ³⁰Yesu zâk kamânân mân takâm Mata muyageip, zoren kirip. ³¹Marianjâ kek zaatjâ ari Yuda a ambân zâk sot tap um diim gigi den dukum tarâwe, zen kwagân âibam ariap sâm molim âiwe.

³²Maria zâk âim Yesu ekjâ kinjâ topjan ge pindijsâm itâ sâm dukuip, “Kembunâ, gâ ziren ândina sâi ko munnâ mân mombap.” ³³Yatâ sâm isei Yuda a ambân molim âiwe, zen beknjan mem isewe. Isene Yesunâ zingitjâ umjâ bâlij oip.

³⁴Yesu zâk mâsikâzingâm sâip, “Ikâ zoren hanguwe?” Sâi zinjâ sâwe, “Kembu, gâ zi ga eknan.” ³⁵Sâne Yesu zâk iseip. ³⁶Oi Yuda a zinjâ ekjâ sâwe, “Iknek, zâknjâ umjandâ gâsum biranmap.” ³⁷Nâmbutjandâ itâ sâwe, “A sen njâtâtik sinjâ mânângâripjâ a zi âlip kubigi mân mombap?”

Lasaro zaarip.

³⁸Yesunâ umjâ bâlij oi kwagân âi takip. A zo kât mâtâpjan pane ze kât patâ mem mâtâpjan pam doonguwe. ³⁹Zorat Yesunâ itâ sâip, “Kât mem kâbakjinek.” Sâi a mumunjâ zorat ponânjâ, Matanjâ itâ sâm dukuip, “Kembu, sirâm kimembut ziap, zorat mârûm kârok uap.” ⁴⁰Sâi Yesunâ itâ dukuip, “Den dâgogan, zo mân nângat? Gâ nângâm pâlâtân kwatninandâ Anutu imbanjângât topjâ muyagei ikpan.”

⁴¹Yatâ sâi ko kât mem kâbakjine ari Yesunâ sinjâ sumbemân ekjâ itâ sâip, “Ibânâ, gâ ninâunâ nângat, zorat sâiwap san. ⁴²Gâ narâk dâp ninâunâ nângâmat, zo nângan. Nâ a zi kinze, zen topnâ nângâbigât itâ san. Gânâ sângonnona gewangât umzinjandâ nângâm pâlâtân kwatnibigât den yatâ dâgogan.”

⁴³Yatâ sâmjâ den kâtik sâm konsâip, “Lasaro, gâ gem ga.” ⁴⁴Sâi mumunjandâ zaat gâip. Oi mârûm kinjâ bikjâ sângum kâpiwe. Si sângânjâ kâpiwe, zorat Yesunâ dâzânngoip, “Sângum olanjâ birâne.”

Yesu mumbapkât sâmb kâtân urâwe.

(Mt 26:1-5 Mk 14:1-2 Lu 22:1-2)

⁴⁵Yuda a ambân Maria sot gawe, zengâren gâbâ donbepnâ Yesu kut nâi nâi oip, zo eknâ nângâm pâlâtân kwarâwe. ⁴⁶Nâmbutnandâ ko Parisaio zengâren âim Yesunâ kut nâi nâi oip, zorat den singi sâmb dâzângowe.

⁴⁷Oi tirik namâ galem a patâ sot Parisaio, zen den so nângâm sâne a sâtñâ mindune itâ dâzângom sâwe, “A zi kulem top top tuugapkât dap utnat? ⁴⁸Nen ek mân nângânângâ utnat, zo ko a pisuk patâ ziñ zâkkâren âimnâ nengât a kutâ sâne Roma a ziñ kuk opnâ gam nângone mom nanjindâ tirik namâ zi kândañbe.”

⁴⁹Yatâ sâne zengât buku nâi kutñâ Kaipa, narâk zoren tirik namâ galem a patâ ândeip, zâknâ itâ sâip, “Zen um nângânângâziñ buñ ândie. ⁵⁰Zen itâ mân nânge. A kâmut nen mom nangâbemgât nengât hâuniñâ a kânokñâ moi âlip upap.”

⁵¹Den zo zik umgât mân sâip. Kendon patâ zorat umñan zâk tirik namâ galem a patâ zengât patâziñâ ândeipkât Anutuñâ sâi kânñan den zo sâip. (Yesu zâk perâknak Yuda a kâmut, zengât op mumbapkât sâmb pindâpindân. ⁵²Oi Yuda a zengârâk buñâ, Anutugât nan bârarâp hân dâp ândie, zen aksik minduziñgi kâmut kânok ândibigât sâmb pindâpindân.)

⁵³A patânâ Yesugât op yatâ sâipkât narâk zoren gâbâ a sâtñâ zen Yesu kunam den sâmb mâtâp kârum ândim gawe. ⁵⁴Zorat Yesu zâk mulukñem tik ândeip. Zâk mirâ kamân kâtik nangâmñan kamân nâi tâip, kutñâ Epraim, zoren arâpnâ diiniñgi âi ândiwen.

⁵⁵Oi Yuda zengât kendon patâ kutñâ Pasowa, zo mâte oi kamân mâik mâigân gâbâ a donbep patâ, zen Yerusalem kamânân zâiwe. Zen Pasowa kendongât um sâkziñ kubiknam zâiwe. ⁵⁶⁻⁵⁷Mârum tirik namâ galem a sot Parisaio a, ziñ den itâ sâmb dâzângowe, “Iñâiñâ Yesugât tâtat mâmeñâ ek nângâmñâ ga dâtnângoik. Dâtnângoi gâsum tâk namin pânât.” Yatâ sâwegât kendon patâ mâte oi Yesu kârumñâ tirik namin zâi kin itâ mäsikâyangâm sâwe, “Zen dap nânge? Yesu zâk kendonân gâbap mo buñâ?”

Marianâ Yesu too wârân âlip sangorip.

(Mt 26:6-13 Mk 14:3-9)

12 ¹Pasowa kendon ombeñan sirâm namburân kânok zeï Yesunâ Betania kamânân arip. Kamân zoren mârum Lasaro mumuñan gâbâ mângei zaarip. ²Oi zoren Yesu sii nalem om pindâne Matanâ tokim pâi Lasaro ârândân tap niwe. ³Tatnetâ Marianâ kwâip belo nâi too wârânñâ âlipnâ, sângân zâizâiñ, zo mem Yesu kiñan sângonñâ kâuk sâmotñandâ âron meip. Oi mirâ zo itom âlipnâ gam zeip. ⁴Oi arâpnâ nengât buku nâi Yuda, Karioto kamânân gok (Zâk narâk nâin Yesu

tirâpzângoi gâsum kuwe.), zâknâ itâ sâip, ⁵“Too wârân âlip, zorânâ sângân kât 3 handeret yatâ mem a kanpitâ zingî dâp opap.” ⁶Zâk a kanpitâ zengât mân nângâm sâip. Zâknâ mindum kât pâpanjangât irâ, zo zâknâ galem op ândeip. Kât panetâ tik kâmbu memâip, zorat op sâip.

⁷Sâi Yesunâ itâ sâm dâtnângoip, “Birânek. Ambân zo den mân dukunek. Too hitom âlip, zo sâknâ sanjori mua hanobi, zorat opnâ kânjan sanjonnigap. Zâk âlip uap. ⁸A kanpitâ, zen âsâbân zen sot ândibi. Nâ ko zen sot narâk karep mân ândibat.”

A sâtñâ ziñ Lasaro kumbigât sâm kâtân urâwe.

⁹Yesu zâk Betania kamânân ândei Yuda a donjebp zâkkât singi nângâm zoren âiwe. Zen Yesuyâk iknam mân âiwe. Lasaro mumunjan gâbâ mângēip, zâk ârândân iknam âiwe. ¹⁰⁻¹¹Yuda a donjebnâ Lasarogât den singi nângâmñâ Yesu nângâm pâlâtân kwâkjangâwe. Yatâ urâwegât tirik namâ galem a patâ, ziñ Lasaro Yesu sot ârândân zâkonam den nep tuuwe.

Yesu Yerusalem kamânân zari sâtâre op diiwe.

(Mt 21:1-11 Mk 11:1-11 Lu 19:28-40)

¹²Mirâ hanjâi a donjebnâ kendongât Yerusalem kamânân zâiwe. Zen Yesu gam taap sâne singi nângâwe. ¹³Den yatâ nângâm sâtâre op gâmalem sot gâlângât iinnâ namun mem mâtâbân muyaginam âiwe. Âi muyagem pam diim itâ sâwe, “Oe, Kembugât sâtât gam ningat. Nen sâm âlip kwatigen. Gâ Isirae nengât a kutâ.”

¹⁴Yesu zâk donji sigan muyagem kwâkjan zâi tâi arip. Zorat Kembugât ekabân den nâi itâ ziap, zorat dâp oip. Den zo itâ,

¹⁵“Yerusalem kamân, Sioñ mâirâp, zen mân kengât utnek. Iknek. A kutâ patâziñ gaap. Zâk donji sigan zorat kwâkjan gaap.”

¹⁶Narâk zoren arâpnâ nen den zorat topnâ mân nângâwen. Yesu momnâ zaat sumbêmân zarip, zoren itâ nângâwen, “Zo zâkkât op kulemuwe. Oi zâknâ zo yatik oip.”

¹⁷Mârum Yesu zâk Lasaro konsâi kwagân gâbâ gâi igâwe, zen den singi zo a nâmbutñâ dâzângowe. ¹⁸Oi sen mârât zorat singi nângâwenñâ a donjebnâ gâmalem sot gâlângât iinnâ namun mâtâbân âi muyagiwe. ¹⁹Oi Parisaio a, ziñâ zingitñâ bukurâpziñ mindum târâwe itâ sâm dâzângowe, “Nângânek. Zen den nep tuune a donjebp patâ zâkkârâk op nanje. Oi zâknâk walâniñgi kwaksen.”

Grik a nâmbutñâ, ziñ Yesu iknam gawe.

²⁰A kendongât Yerusalem kamânân gawe, zengât oserân Grik a nâmbutñâ ârândân ândim Anutu mâte okjangâwe. ²¹Zen Pilipo, Besaida kamân Galilaia hânân gokñâ, zâkkâren âi itâ sâm dukuwe, “Patâniñâ,

Nen Yesu iknatkât otningap.” ²²Sâne Piliponâ nângâm Andrea dukui ârândân Yesugâren âi den zo sâm dukuwet. ²³Dukoitâ Yesunâ itâ sâip, “A bonjâ, nâ sumbem âsaknânâ muyagibatkât narâk mâte uap. ²⁴Perâknjak dâzângua nângânek. Segon keetjâ, zâk hânân gei yen mân zimbap. Hânân gei momjâ bonjâ donbep muyagibap. Ka keetjâ hânân mân giari sâi bon buj opap. Hânân giari bonjâ donbep muyagibap. ²⁵Îjâi zâk hânân ândiândinjâ buku okjangi gulip okjanggâbap. Îjâi zâk hânân ândiândinjâ kâsa okjanggâbap, zâk ândiândi kâtik muyagibap. ²⁶Îjâi zâk nâgât kore ândibâ sâm nânâ mâtâp ândiwan, zorat dâp ândim molinibap. Yatâ op ândibapjâ nâgâren gam nâ sot ândibap. Îjâi zâk kore otnibap, zâk Ibânandâ sâi a patâ op ândibap.”

Yesu zâk mumbapkât den sâm muyagezingip.

²⁷“Itârân umnâ yâmbâriap. Oi dap sâbat? Itâ sâbat? Ibâ narâk ziren sâknâm âsagenibap, zo sâna mân âsagibap. Yatâ mân sâbat. Wangât, narâk ziren sâknâm itâ zo âsagenibapkât gewan, zorat. ²⁸Zorat Ibânâ gâ sâna kutsingigangât kutkâ neule âsakpoot âsagibap.” Yesunâ yatâ sâi ko sumbemân gâbâ den nâi itâ geip, ²⁹“Neule âsakjâ sa muyageip, zo dum sa muyagibap.” Oi a kâmut patâ kirâwe, zinjâ itâ sâwe, “Zi sumbem kârap.” Oi nâmbutjanda itâ sâwe, “Sumbem a nâinjâ den dukuap.”

³⁰Sâne Yesunâ itâ sâm dâzângoip, “Den zo ninangât bujâ. Zengât op muyagiap. ³¹Narâk ziren hângât a kutâ Sataj kâbaknjij. Oi a ambân tosazingangât hâuñâ mimbigât sâm kwâkâkwâkân.

³²Nâ nagân nom mem zaat kwânângânine ko hân dâp a diizinga nâgâren gabi.” ³³Zo mumujangât dap yatâ mumbap, zorat den sumbunâ zo sâip.

³⁴Sâi a kâmut kirâwe, zen itâ dukuwe, “Nen gurumin den sâlâpkum itâ nângâmen. A bâlijan gâbâ mâkâningâbapkât sâsân, zâk âsagemjâ mân mom ândim zâimâmbap. Oi gâñâ itâ sat, ‘A bonjâ nagân nom mem kwânângânibi.’ A bonjâ, zâk dap yatâ?”

³⁵Sâne Yesunâ itâ mâburem dâzângoip, “Kârâp âsakjandâ narâk pânkânok osetziñan âsagezingâm ândibap. Oi zen nâtâtikjâ kâpizângobapkât kârâp âsakjâ zemzingi zâk mâte okjangâm ândibi. A nâi nâtâtigân âibap, zâk dap op mâtâpñâ ikpap? ³⁶Zorat âsakjâ zemzingi nângâm pâlâtân kwâkjangâne kâmut gakârâpñâ upi.” Yesu zâk den yatâ sâmñâ tik âi ândeip.

Yuda a donbep, zen um kâtik op Yesu kândâtkuwe.

³⁷Yesu zâk a ambân mâteziñan sen mârât kulem top top tuugi ekjâ mân nângâm pâlâtân kwâkjangâwe. ³⁸Zo Propete Yesaiagât den kâtigibapkât yatâ urâwe. Zâk mârurnjan den itâ sâm kulemgoip,

“Kembugât den singi sâindâ mân nângâme. Zorat Kembugât imbanjâ, zo dap op zengâren muyagibap?”

³⁹Oi Yesugât den mân nângâwe, zorat Propete Yesaianâ Kembangât den nâi itâ sâmbulemguip,

⁴⁰“Zâk otzingi sinziŋ nâtâtiksâi umziŋ kâtigeip. Zo zen sinziŋandâ ek nângâbegât. Oi umziŋandâ nângâm kwâtâtibegât. Oi umziŋ melâŋne kubikziŋgâmbagât.”

⁴¹Yesaianâ Yesugât sumbem âsaknâ, zo eknâ zâkkât yatâ sâip.

⁴²A sâtŋa zengâren gâbâ donbepnâ Yesugâren nângâm pâlâtân kwâkŋangâwe. Oi zo sapsune Parisaio ziŋ nângâbegât kwâimbâwe. Mâpâmâpâse namin zâine kâbakŋezingâbegât yatâ urâwe. ⁴³Zen a ziŋâ sâmbâlip kwatziŋgâbigât yatâ urâwe. Anutunâ sâmbâlip kwatziŋgâbap, zorat nângâne yennâ oip.

Yesugât den zo topniŋ sâmbuyagibap.

⁴⁴Yesunâ den kâtiknâ sâmbâlip, “Ijâi zâk nâ nângâm pâlâtân kwatnibap, zo nâyâk bunâ. Sângonnogip, zâk ârândân nângâm pâlâtân kwâkŋangâbap. ⁴⁵Oi nâi zâk nâ nikpap, zo yatik sângonnogip, zo ikpap. ⁴⁶Nâ kârâp âsakŋandâ hânân gewan, zorat nâi zâk nâ nângâm pâlâtân kwatnibapnâ nâtâtigân mân ândim zobâ gâbap. ⁴⁷Ijâi zâk dinnâ biri nânâ hâunangât mân sâbat. Nâ a zengât tosgât hâunâ zingâbatkât bunâ. Nâ kubikziŋgâm tânzângobatkât gewan. ⁴⁸Ijâi zâk kândâtnom dinnâ biri nâinâ tosanangât den sâmbâkwâkâbap. Den sâman zo, zâknâ narâk patin tosanangât topnâ sapsubap. ⁴⁹Nâ den zo ninâ umgât mân sâman. Ibâ sângonnogip, zâknâ sapsumnigi sâman. ⁵⁰Oi nâ nângan. Ibânangât diŋâ lum ândiândi kâtiknâ muyagibi. Den sâman, zo Ibânandâ sâip dâp sâman.”

Yesunâ arâpnâ kinziŋ saŋgorip.

13 ¹Pasowa kendon narâk mâte oi Yesunâ zikŋangât itâ nângip, “Hân birâm Ibânangâren zâibatkât narâk mate uap.” Yatâ nângâm hânân arâpnâ umjandâ gâsuningâm ândeipnâ yatâ otningâm ari ma ko narâknâ âkip.

²Oi nâtiksâisâi nalem ninam minuindâ Sataŋnâ mârumbâ Yuda, Simongât nanŋâ, Karioto kâmbânân goknâ, zâkkât umjan den itâ pâip, “Yesu a sâtŋa tirâpângona eknâ gâsubi.” ³Yesu zâk itâ nângip, “Ibânâ, zâk kâwali âksik patâ nigip. Oi nâ Anutugâren gâbâ gewan. Oi nâ âburem Anutugâren zâibat.” ⁴Yatâ nângâm nalem nem tarâwenân gâbâ zaat hâmbâ kwâkâm pam sângum mem lâip. ⁵Oi too aam âmanân lokei giari topkwap kore a yatâ op arâp kinniŋ saŋgorip. Oi sângumŋâ saŋgori âronŋâ oip. ⁶Yatâ otningâm Simon Peterogâren ari itâ sâmbâdukiup, “Kembunâ, gâ gikak kinnâ saŋgonbam uat?”

⁷Sâi Yesunâ itâ sâmbâdukiup, “Nâ uan zi topnâ mân nângat. Gâtâm ko nângâban.” ⁸Sâi Peteronâ itâ sâmbâdukiup, “Kinnâ mânâk saŋgonban.”

Sâi Yesuŋâ itâ sâm dukuip, “Nâ mân sanŋongiga gâ dabân nâgât singi a upan?” Yesuŋâ um sanŋonsanŋon, zorat op den zo sâip. ⁹Peteronâ den zorat topŋâ mân nângâm itâ sâm dukuip, “Kinnigâk mân sanŋonban. Sâknâ aksik sanŋonban.”

¹⁰Sâi Yesuŋâ itâ sâm dukuip, “Ŋâi zâk too sanŋonŋâ mâtâbân obândim ko kinŋik sanŋori salekkubap. Oi zen yatik salek ue. Ka osetziŋan gokŋâ ŋâi, zâk zengât dâp mân ândiap.” ¹¹A sâtŋâ zengâren âi tirâpžânŋoi gâsubi, zorat op nângâm itâ sâip, “Osetziŋan gokŋâ ŋâi zâk zengât dâp mân ândiap.”

Kinziŋ sanŋorip, zorat topŋâ sâm muyageziŋip.

¹²Kinniŋâ too sanŋonŋâ hâmbâ mem gwagori giari ge tap itâ sâm dâtnânŋoip, “Nâ kinziŋ sanŋonsan, zorat topŋâ sa nângânek. ¹³Zen nâgât Patâ sot Kembu sâme. Zo âlip sâme. Nâ yatâ ândian. ¹⁴Nâ Kembuziŋ op ândim kinziŋ sanŋonsan. Ziŋak yatik kinziŋ sanŋonsanŋon op kore orangâm ândine âlipŋâ upap. ¹⁵Tirâpžânŋuan, zo yatik op ândibi. ¹⁶Nâ perâkŋak dâzânŋua nângânek. Kore aŋâ patâŋâ walâm ândiândiŋ, zo mân taap. Yatigâk nâgât kore anâ, zâk nâ mân walânibap. ¹⁷Zen den zi nângâm yatingen ândine zengât nânŋa sâtâreŋoot upap. ¹⁸Nâ zengât pisuk patâ mân san. A nâgât ligaap zorarâk san. Nâ ikâ zo gâsum sâlâpžânŋowan, zo nânŋan. Kembugât ekabân den ŋâi ziap, zo bon upap. Den zi itâ,

‘Ŋâi zâk nâ sot nâlem nimbap, zâkŋâ tikootŋandâ nobap.’

¹⁹Zo mân muyagei kânŋan dâzânŋuan. Oi bet muyagei Kembuŋâ kândom dâtnânŋoip sâm nâgât topnâ nângâm kwâtâtibi. ²⁰Nâ perâkŋak dâzânŋua nângânek. Nâ a nep sâm pinda tuum ândei ŋâiŋâ a zo dâŋ galem op ândibapŋâ zâk yatik kore otnibap. Kore otnibapŋâ sanŋonnogip, Anutu, zâk yatik kore okŋaŋgâbap.”

Yesuŋâ Yuda sâm muyageip.

(Mt 26:21-25 Mk 14:17-21 Lu 22:21-23)

²¹Yesuŋâ den yatâ sâmŋâ um bâliŋ oi itâ sâm muyageip, “Nâ perâkŋak sa nângânek. Zengâren gâbâ a ŋâiŋâ sâi gâsânobi.” ²²Yesuŋâ den yatâ sâi arâpŋâ niŋ ŋâigât sap sâm niŋâ senân senân âŋagâwen. ²³⁻²⁴Oi nânŋâ Yesugât um topŋan târâwan. Nâ Yesuŋâ umŋâ gâsunimâip, nâgâren Simoŋ Peteronâ bikŋandâ dâp op sâip, “Mâsikâna dâgogik. Ŋâigât sap?” ²⁵Peteronâ yatâ oi nânŋâ Yesu gootŋan âimŋâ sâwan, “Kembu, gâ nâigât sat?” ²⁶Sa Yesuŋâ sâip, “Nâlem mem sirogân pam pinda nimbap, a zorat san.” Yatâ sâmŋâ nâlem memŋâ sirogân pam Yuda, Simoŋ nanŋâ, Karioto kamânân gok, zo pindi neip. ²⁷Nei ko Sataŋŋâ umŋan giarip.

Oi Yesuŋâ Yuda itâ sâm dukuip, “Kut ŋâi upam nângat, zo kek upan.” ²⁸Den yatâ dukui arâp nâmbutŋâ, nen den zorat topŋâ mân nângindâ

âkip. ²⁹Oi itâ nângâwen, “Zâk kât mindumindun galem ândiapkât yatâ sap. Zâk kendongât nalem kwâlâbapkât sap mo a kanpitâ kât zingâbapkât sap.” ³⁰Oi Yudanâ nalem zo nemnâ zaat âknan nâtâtigânak arip.

Yesunâ neule âsaknâ âsagibapkât sâip.

³¹Yudanâ ari Yesunâ arâpnâ nâmbutnâ nen itâ sâm dâtnânngoip, “A bonnâ nâgât neule âsaknâ âsagiap. Oi nâgât opnâ Anutugât neule âsaknâ ârândân âsagiap. ³²A bonnâ, nâ Anutugât neule âsaknâ muyagiangât Anutu zâk ziknak a bonnâ nâgât neule âsaknâ muyagibap. Narâk mân kêrep oi kek muyagibap. ³³Katep gakârâpnâ, nâ narâk pânkânok zen sot ândibat. Oi bet kârunibi. Oi Yuda a dâzângowan, yatik zen dâzângobâ. Nâ âibat, zoren âlip mân gabi. ³⁴Oi zi gurumin den unaknâ dâzângobâ. Ziinak buku orângâm ândibi. Nânâ buku otzingâm gâwan, zo yatik orângâm ândibi. ³⁵Zen yatâ op ândine a zinâ zingitnâ itâ nângâbi, ‘Zen buku orângâm ândiegât topzinâ itâ nângen. Zen Yesugât kâmut gakârâpnâ.’”

Yesunâ Petero um den dukuip.

(Mt 26:31-35 Mk 14:27-31 Lu 22:31-34)

³⁶Yesu zâk den yatâ sâi ko Peteronâ mäsikâm sâip, “Kembu, gâ ikâ âiban?” Sâi Yesunâ sâip, “Nâ âibarân, zo narâk ziren mân gâban. Gâtâm ko gâban.” ³⁷Sâi Peteronâ itâ sâm dukuip, “Nâ wangât itârân mân gâbat? Nâ gâgât op ândiândinâ bira buj upap.” Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip. Gâ nâgât opnâ ândiândigâ birâna buj upapkât sat, zorat nâ perâknak dâgobâ. Gâ nâtik ziren kwâimbâninandâ sâp karâmbut oi kuruk anâ dijsâbap.” ³⁸(-)

Yesunâ sumbemân mirâ kianjin kubik ândiap.

14 ¹Oi Yesunâ itâ sâm dâtnânngoip, “Zen nângâm kwâkâ sot umbâlâ mân upi. Anutu nângâm pâlâtân kwâknangâm, nâ yatik nângâm pâlâtân kwatnibi. ²Ibânangât kamânân mirâ donbep taap. Yatâ zo mân zei sâi ko dâzângobam. ³Nâ âim mirâ kianjin kubiknâ âburem ga diizinga nâ sot âi ândibi. ⁴Âibatkat mâtâp, zo nânge.”

⁵Sâi Tomanâ itâ sâm dukuip, “Gâ ikâ zoren âiban? Zo nen mân nângen. Zorat dap op mâtâp zo ek nângânat?” ⁶Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “Ibâgâren âiâin mâtâp, zo nâ. Nâ walânim Ibâgâren âiâin, zo mân taap. Den bonnâ sot ândiândi marijâ, nâ. ⁷Zen nâ nikpi, zo ko Ibânâ ikpi. Narâk ziren ko Ibânâ eknâ topnâ nânge.”

⁸Yatâ sâi arâpnâ nengâren goknâ, a nâi kutnâ Pilipo, zâknâ itâ sâm dukuip, “Kembu, Ibâgâ tirâpnângona eknâ nângindâ âkâbap.” ⁹Yatâ sâi ko Yesunâ itâ sâm dukuip, “Pilipo, nâ narâk kêrep zen sot ândiman, zoren nâ mân nikmat? Ijâi zâk nekmapiâ Ibâ ekmap. ¹⁰Zorat wangât itâ

sat?, ‘Gâ Ibâgâ tirâpnângona iknâ.’ Ibâ sot net pâlatân op kânok uet, zo nângat? Den dâzângoman, zo ninâ umgât mân dâzângoman. Ibânandâ nâgât umnan ândim diñâ sâmap sot nepñâ tuumap. ¹¹Ibâ sot net pâlatân op kânok. Den zo nângâne bon upap. Den zo lâunandâ sa nângâne mân dâp uap oi ko nep tuuman, zo iknetâ bon oi nâ nângâm pâlatân kwatnibi.”

Tirik Kaapum gibapkât den sâip.

¹²“Nâ perâkñak sa nângâne. Ñâi zâk nângâm pâlatân kwatnibapñâ nâ nep tuuman, zo yatik tuubap. Oi zorik buñâ, walâm tuubap. Wangât, nâ Ibânangâren zâim zo Kaapumnâ sângongua zengâren gem ga lâmbamzângobap, zorat. ¹³Zen nâgât korân sâm ninâu sâm ândine nângâzingâbat. Zo yatâ ua ko nanñâ nâgât opñâ Ibâ sâm âlip kwâkñangâbi. ¹⁴Zen nâgât korân sâm wan mo wangât ninâu sâne zingâbat.

¹⁵Umziñandâ nâ gâsunimap oi ko sâtnâ lum ândibi. ¹⁶Oi nânâ Ibâgâren ninâu sa ñâi sângongoi gem mam otzingâbat. Zâk narâk dâp zen sot tâtat mâme opmâmbap. Zo Kaapumgât op san. ¹⁷Kaapum, zâk den bonñangât mariñâ. Den singi âlipñâ birâme, zo ko zen Kaapum sot mân upi. Zen mân ikme sot topñâ mân nângâme. Zen ko âlip ikme. Zâk zen sot ândiap. Oi umziñan ândimâmbap.

¹⁸Nâ zâmbam âi ândia mandu yatâ mân ândibi. Nâ zengâren âburem gâbat. ¹⁹Narâk pânkânok ziap. Zo âki a singi âlipñâ birâme, zen mân nikpi. Zen ko nikpi. Nâ ândiândi kâtik ândian. Zen nâgât op yatik ândiândi kâtik ândibi. ²⁰Narâk zoren nâ sot Ibânâ pâlatân uet, zo nângâbi. Oi nâ zen sot pâlatân uen. Nâgât yatâ nângâbi. ²¹Ñâi zâk umñandâ gâsunibap, zâk dinnâ lum ândibap. Oi umñandâ gâsunibap, zo ko Ibânandâ buku okñangâbat.”

²²Yesu zâk yatâ sâi Yuda, Karioto kamânân gok buñâ, Yuda ñâiñâ mäsikâm sâip, “Kembu, gâ wangât op topkâ nengâren sapsun um kâtik a zengâren mân sapsunam sat?” ²³Sâi Yesuñâ den itâ mâburem dukuip, “A ñâiñâ umñandâ gâsânobapñâ dinnâ lum ândibap oi ko Ibânandâ umñandâ gâsubap. Oi Ibâ net zâkkâren gam tâtat mâme utat. ²⁴Ñâi zâk dinnâ mân lubap, zâk umñandâ mân gâsunibap. Oi den sâman, zo ninan gâbâ buñâ. Zo Ibâ sângonnogip, zâkkât den.”

²⁵Yesu zâk yatâ sâmñâ itâ sâip, “Nâ zen sot ândim den zo dâzângoman. ²⁶Gâtâm Tirik Kaapum gamñâ mam otzingâm kut ñâi ñâi zorat topñâ sapsunzingâm ândibap. Oi den nânâ dâzângowan, zo dum dâzângobap. Ibânâ nâgât sâtkât op Tirik Kaapum sângongoi gem mam otzingâm ândibap.

²⁷Nâgât bet sâwât, zo um lumbenâ zingân. Um kâtik a zengât lumbenâ, zo buñâ. Ninâ zo zingân. Zorat nângâ kwâkâ sot kenñât, zo mân upi.

²⁸Nâ itâ dâzângua nângâwe. Nâ âimnâ du zengâren âburem gâbat. Zen umziŋ nâgâren sângongune sâi ko nâ Ibâgâren zâibat, zo nângâm umâlep upe. Ibâ zâk nâgât patâ ândiapkât yatâ upe. Nâgât imbanjânandâ Ibâgât imbanjâ ombenjan, zorat. ²⁹Oi zo mân âsagei kânjan dâzânguan, zorat kut nâi nâi zo âsagei ko nângâm pâlâtânziŋ kâtigibap.

³⁰Nâ zi den kêrep mân târokwap dâzângobat. Hângât a kutâ Sataŋ, zâk tâmbetnobam gâbapkât narâk mâte uap. Ka zâk tâmbetnobapkât imbanjâ mân tâkŋanŋap. ³¹Nâ umnandâ Ibâ gâsuman, zorat op ko Ibânandâ nep diŋ sâm nigip, zo wâratkum ândiândinâ birâbat. Nâ umnandâ Ibâ gâsuman, zo a ziŋâ nângâm simbitkubigât yatâ upat. Bâi, zen zaatne âinâ.”

Yesu zâk waiŋ nak, nen bâranjâ.

15 ¹Nâ waiŋ nak topŋâ âlipŋâ. Ibânandâ ko waiŋ nep mariŋâ. ²Nâgâren gâbâ bâranjâ nâi mân bon oi mânângât pâmbap. Bâranjâ nâi bon oi kubikŋanŋâm bonjâ patâ upapkât galem upap. ³Zen siŋgi âlipŋâ dâzângowan, zorân kubikziŋgi salek op ândie. ⁴Zen nâ sot pâlâtân utne nâ zen sot pâlâtân op ândibat. Waiŋ bâranjandâ topŋoot mân târoyagom zikŋigâk bonjâ mân upap. Zen yatik nâ sot mân pâlâtân opŋâ bonziŋ mân upi.

⁵Waiŋ nak topŋâ nâ. Zen ko bâranjâ. Nâi zâk nâ sot pâlâtân oi nâ zâk sot pâlâtân ua bonjâ donbep patâ upap. Ka zen birânim kut nâi utnam kwakpi. ⁶A zen nâ sot pâlâtân op mân ândine birâziŋgâbat. Oi waiŋ bâranjâ mânângât pane moi mindumŋâ kêrâbân une semap, zo yatâ otziŋgâbi.

⁷Zen ko nâ sot pâlâtân op dinnâ mem ândimŋâ wan mo wangât sâne muyagem ziŋgâbat. ⁸Zen bonziŋâ patâ op nâgât arâp bonjâ op ândine a ziŋ ziŋgitne âlip oi Ibânâ sâm âlip kwâkŋanŋâbi. ⁹Ibânandâ umŋandâ gâsânomap, zo yatik umnandâ zen gâsuziŋŋap. Zen nâgât den, zo nângâm ândine umnandâ gâsuziŋgi ândibi. ¹⁰Nâ Ibânangât den luga umŋandâ gâsânogi ândiman. Zen yatigâk nâgât den lune umnandâ gâsuziŋgi ândibi. ¹¹Nâgât sâtâre, zorân zengâren donbep âsagem zimbapkât den zi dâzânguan. Zen sâtâre kwâkŋan ândibigât san.

¹²Nâgât den kâtik itâ dâzângoman. Nânâ umnandâ gâsâzânŋommap, yatik ziŋŋak umziŋandâ gâsâyagom ândibi. ¹³Nâi zâk bukurâpŋâ tâmbetagobegât ândiândiŋ biri buŋ upap, a zo bukurâpŋâ umŋandâ gâsâzânŋom biraŋmap. A nengât orot mâme, zorân zâkkât buku orot âlip zo mân walâbap. ¹⁴Nep diŋ sâm ziŋgan, zo tuune ziŋgitsa buku bonjâ upi. ¹⁵Nâ narâk ziren topkwapŋâ kore a mân sâm zânŋonsâbat. Zen nâgât bukurâpnâ ue. Kore aŋâ patâŋanŋât umŋan den zemap, zo mân nângâmap. Nânâ kut nâi nâi Ibânangâren nângâwan, zo pisuk patâ sapsom ziŋgâwangât zengât nânŋa bukurâpnâ ue.

¹⁶ Ziŋâ nâ mân gâsum sâlâpnowe. Nânâ zen gâsum sâlâpzângowan. Oi âi nâgât orot mâmenâ, zo mem ândim ziren sot sumbemân bonŋâ muyagibigât sâm ziŋgâwan. Oi ziŋâ bonziŋâ muyagine narâk dâp zemâmbap. Yatâ op nâgât kot sâm Ibâgâren wan mo wangât op ninâu sâne ziŋgâbat. ¹⁷Nâgât den kâtik zi dum dâzângobâ. Umziŋandâ gâsâyagom ândibi.”

Yesu birâŋangâwe, yatik arâpŋâ birâningâbi.

¹⁸ Yesu zâk itâ dâtnâŋgom sâip, “Um kâtik a ziŋ kâsa otziŋgânetâ ko itâ nâŋgâbi, ‘Kembu yatik kâsa okŋangâwe.’ ¹⁹Zen hângât siŋgi ândine sâi buku otziŋgâbe. Nâ zengât oserân gâbâ gâsum sâlâpzângua kândâtzângowegât kâsa otziŋgâme. ²⁰Nâ den itâ dâzângowan, zo nâŋgâbi, ‘Kore aŋâ patâŋâ walâm ândiândiŋ, zo mân taap.’ A ziŋ kâsa otniwe, zo yatik zen kâsa otziŋgâbi. Zen nâgât den nâŋgâwe sâi yatik zengât den nâŋgâbe. ²¹Sânŋonnogip, Anutu, zâk mân ek nâŋgâmegât nâgât op yatâ otziŋgâbi.

²²Nâ um kâtik zengâren mân gemŋâ den dâzângowan sâi ko tosaziŋ buŋ ândibe. Ka nâ gem ga dâzângua tosaziŋâ zo dap yatâ sâm kwâarakubi? ²³Ŋâi zâk kâsa otnibapŋâ Ibânâ yatik kâsa okŋangâbap. ²⁴Nâ osetziŋan nep patâ tuuwan, a ziŋ mân tuume yatâ. Zo mân tuuga sâi tosaziŋ buŋ ândibe. Kâ nâ gem ga ko nekŋâ nâ sot Ibânâ laŋ kâsa otnikâme. ²⁵Yatâ utnetâ Kembugât ekabân den ziap, zo nâgâren bon uap. Den zo itâ.

‘Nâ bâliŋâ mân ua ko laŋ kâsa otnige.’

²⁶Nâ Ibâgâren âburem âimŋâ, mam otziŋgâbap, Kaapum, den bonŋâ mariŋâ, zâk sânŋongua gem gam topnâ sâm muyageziŋgâbap. ²⁷Zen nâ nep topkwarâwanân gâbâ nâ sot ândim gawe, zorat zo yatik topnâ sap sum ândibi.”

16 ¹“Zen nebân kin loribegât yatâ sâm dâzânguan. ²Zen mâpâmâpâse namin aŋgân kârâziŋgâbi. Perâkŋak, narâk ŋâi mâte upap, zoren a ziŋ nen Anutugât nep tuunâ sâm zângone mumbi. ³Zen Ibânâ sot nâ, nekât topnik mân nâŋgegât yatâ upi. ⁴Nâ den kânŋan dâzânguan, zorat bonŋâ muyagei itâ sâbi, ‘Kembuŋâ mârum dâtnâŋgoip, zo muyagiap.’ Nâ mârum zen sot tâpat sâm mân dâzângowan. Nârâk zi ko dâzânguan. ⁵Itârâŋ sânŋonnogip, Anutu, zâkkâren âibâ sa zengâren gâbâ a ŋâiŋâ mân mâsikâniŋap, ‘Gâ ikâ âiban?’ ⁶Âibam ua narâkŋâ dâzânguan, zorat umziŋ bâliŋ uap.”

Kaapumŋâ a topziŋ sapsumap.

⁷“Nâ perâkŋak sa nâŋgânek. Âburem zâibat, zo zengâren bonŋâ muyagibapkât zâibat. Nâ mân zaria sâi Tirik Kaapum mân gem ga mam otziŋgâbap. Ka nâ zâim sânŋongua gem gâbap. ⁸Zâk gem ga a

zengât bâlînzîzîñâ sot târârak ândiândîñ sot hâuñâ mimbi, zorat sapsum zîngâbap. ⁹Tosazîngangât topñâ itâ nângâbi. Zen nâ mân nângâm pâlâtân kwatnime. ¹⁰Târârak orotñangât itâ nângâbi. Nâ Ibâgâren âburem zaria mân nikpi. ¹¹Hâuñangât den sâsân, zorat itâ nângâbi. Hân zirat a kutâ Satan, zâk tosanangât hâuñâ mimbapkât mârûm sâm kwâkâm pîndap.”

Kaapum zâk diiningâmap.

¹²Yesu zâk yatâ sâmñâ itâ sâm dâtnânngoip, “Den donbep ziap. Narâk ziren zo dâzângua dap op nângâm nanngâbi? ¹³Kaapum, den bonñâ mariñâ, zâk gem gam den bonñâ dâzângobap. Zik umgât den zo mân sâbap. Den nâgâren gâbâ nângâbap, zo yatik sapsum zîngâbap. Oi kut ñâi ñâi gâtâm âsagibap, zo sapsum zîngâbap. ¹⁴Den zo ninan gâbâ mem sâm muyagem zîngi kutsîngîñâ lum zaatpi. ¹⁵Ibâgâren den bonñâ ziap, zorat mariñâ nâ. Zorat op itâ san, Nâgâren gâbâ den mem muyagem zîngâbap.”

Yesu zâk âburem gâbap.

¹⁶“Narâk pânkânok ziap, zo âki aria kârûnibi. Oi zorat kwâkñan narâk pânkânok ziap. Zo âki ga nikpi.” ¹⁷Yesu zâk yatâ sâi arâpnâ nâmbutñâ nen kwakmak op itâ âraguwen, “Den itâ sâp, ‘Narâk pânkânok ziap, zo âki aria mân nikpi. Oi zorat kwâkñan narâk pânkânok ziap, zo âki ga nikpi.’ Oi den ñâi itâ sap, ‘Ibâgâren zâibat.”” ¹⁸Yatâ sâmñâ sâwen, “Narâk pânkânok zo, zo wangât sap? Nen kwaksen.”

¹⁹Mâsikânam oindâ Yesuñâ niñgit umniñan ek nângâm itâ sâm dâtnânngoip, “Nâ itâ dâzânguan. Narâk pânkânok ziap, zo âki aria mân nikpi. Oi zorat kwâkñan narâk pânkânok ziap, zo âki ga nikpi. Zen den zorat âragum te? ²⁰Nâ perâkñak dâzângobâ. Um kâtik, zîñ none mua ko arâpnâ âgîrâp isem umbâlâ utne a um kâtik, zîñ sâtâre upi. Zen ko umbâlâ op ândibi. Ka umbâlâ upi, zorat hâuñâ sâtâre upi. ²¹Ambân ñâi zâk katêp mimbam sâknam patâ nângâbap, zorân katêp âsagei sâknam buñ oi sâknamgât nelâmkoi katêpkât sâtâre upap. ²²Zen yatigâk narâk ziren umbâlâ op ândibi. Ândine mumuñan gâbâ zaat zîngitsa ko umâlep upi. A zen umâlep zo mân kune buñ upap.

²³Nâ perâkñak dâzângobâ. Nâ mumuñan gâbâ zaatsa zen kut ñâi ñâigât mân kwakñâ mâsikânibi. Wangât, zen wan mo wangât Ibâgâren sâne kutnangât op muyagem zîngâbap, zorat. ²⁴Ândim gawe, zoren kut ñâi ñâigât nâgât korân mân ninâu sâwe. Narâk zi ko sâtâre kwâkñan ândibigât wan mo wangât ninâu sâne Ibânâ zâk muyagem zîngâbap.”

Yesugât kot mem ândim ninâu sânat.

²⁵“Den sâm gâwan, zo sumbuñik dâzângowan. Narâk ñâi mâte upabân den sumbuñâ mân dâzângobat. Ibâgât topñâ, zo muyabâk dâzângobat. ²⁶Narâk zoren zîñak kutnâ mem ândim ninâu sâne Ibâ

zâk âlip nânġâziġġâbap. Nâ wangât kut nġi zîġġâbapkât dukubat. Ibâ zâk ninâuziġâ wâratkum âlip zîġġâbap. ²⁷Nâ Ibâġâren ġâbâ gewan, zo nânġâm umziġâ ġâsânômapkât Ibâ zâk yatik umġandâ ġâsâzânġomâp. ²⁸Nâ Ibâġâren ġâbâ hânân gewan. Oi hân zi birâm Ibâġâren âburem zâibâman.”

²⁹Yesu zâk yatâ sâi arâpġandâ itâ sâm dukuwen, “Zi den sumbuġâ mân sâm, muyap dâtnânġuat. ³⁰Zorat itâ nânġen. A ziġâ mân mâsikâġine ġâ ġikak kut nġi nġi zo nânġâm nanġâmat. ġâ Anutugâren ġâbâ ġâin, zo nânġâm kwâtâtien.” ³¹Sâindâ Yesuġâ itâ sâm dâtnânġoip, “Zen irabot zi nânġâm kwâtâtie? ³²Narâk nġi ziap, zo mâte oi nâ birânim siġsururuġ op mirâziġan âibi. Oi nâbane ninik mân ândibat. Ibâ, zâk nâ sot ândimâp.

³³Nâġât um lumbe zengġâren zimbackât yatâ dâzânġuan. Zen hânân sâknam kwâkġan ândibi. Ka nânġâ tâmbetzânġobegât imbanġâ zo kuan. Zorat umâlep op ândinek.”

Yesuġâ zikġanġât ninâu sâip.

17 ¹Yesu zâk den zo sâmġâ siġâ sumbemân ekġâ itâ sâip, “Ibâ, âburibatkât narâkġâ mâte uap. ġâ nangâ, nâġât neule âsaknâ sâna âsagibap. Nânġoot yatik ġâġât neule âsakġâ sa âsagibap. ²ġâ nangâ nâ hân dâp a zengġât mariziġ nâbarin. A nâġâren zâmbarin, ândiândi kâtik muyagem zîġġâbatkât sâm nigin. ³Oi ândiândi kâtik zorat topġâ itâ ziap. ġâ Anutu bonġâ kânok sot sâġgonnogin, Yesu Kristo, net a ziġâ nikit net sot pâlâtân utne ândiândi kâtik muyagem zîġġârat.

⁴Nâ hânân ândim nep sâm nigin, zo tuum kwâkandâ neule âsakkâ muyagiap. ⁵O Ibâna, hân mân muyageinân ġâ sot sumbemân neule âsakġânoot ândiwan, zo yatik narâk ziren mâburem nina mem ândibat.”

Yesuġâ arâpġâ zengġât ninâu sâip.

⁶“Hânân a donġep zengġâren ġâbâ nâġât siġi sâm ġâsum sâlâpzanġoin, zo siġi dengâ sapsum zîġġâwan. Zo ġâġât siġi ândinetâ nâġât siġi sâin. Oi zen ġâġât den nânġâm mem ândie. ⁷Kut nġi nġi zemnigip, zo ġâġâren gokġik. Zo zen nânġe. ⁸Den nigin, zo ziġâ nânġâm umziġan ġe ziap. Oi nâ ġâġâren ġâbâ gewan, zo nânġâm kwâtâtie. ġikak nep diġ sâm nigin, zo nânġe.

⁹Nâ zengġât op ġâġâren ninâu san. A um kâtik zengġât op mân san. A nigin zo, zengġât op ninâu san. Zen ġâġât siġi ue. ¹⁰A ambân nâġât siġiġâ ġâġât siġi. ġâġât siġi zorân nâġât siġi. Oi umziġan nâġât âsakġâ muyagem ziap.

¹¹Nâ hânân ândiândinâ ândia âkap. Zen ko hânân zi târokwap ândinetâ nâ ġâġâren ġâbâman.

Ibâ hâlâlû, kutkâ nigin, zorat kutsiġigangġât imbanġandâ pâit saaziġġâna hâlâlû ândibi. Oi zen um kânok op ândibi. Net um

kânok ândimet yatik zen um kânok ândibi. ¹²A nigin, zen sot ândim kutsingigangât imbanandâ lâmbamzângua ândiwe. Nep diŋ zo sâm nigip. Oi dâŋ galem otzinga mân tâmbetagowe. Gâgât den kulem bon upapkât simgât singi, zâk kânok tâmbetagoip. ¹³Zi gâgâren gâbam hânân den yatâ dâgoga nâgât sâtâre, zo zengâren ari sâtâre kwâkŋan ândibi.

¹⁴Gâgât den zo zingâ mem ândine hângât singi a, ziŋâ kâsa otzingâwe. Nâ hângât singi mân ândiman. Arâpnâ zen yatâ hângât singi mân ândimegât yatâ otzingâwe. ¹⁵Arâpnâ hânân gâbâ diizingâm zâibangât mân san. Bâliŋâ mariŋandâ tâmbetzângobapkât san. Gâŋâ galemziŋ upangât san. ¹⁶Nâ hângât singi buŋâ. Zen yatigâk hângât singi buŋâ. ¹⁷Gâgât den bonŋâ umziŋan pâna âsagei târârak op ândibi. Gâgât denŋâ, den bonŋâ. ¹⁸Gâŋâ sâŋgonnona hânân gem nep tuuwan, zo yatik sâŋgonzângua zen um kâtik zengâren nep tuubi. ¹⁹Zen umziŋâ gâgâren pambigât zo yatik nâŋâ umnâ gâgâren paan.”

Yesuŋâ kâmut gakârâpnâ nengât ninâu sâip.

²⁰“A zi kinze, zengârâk mân ninâu san. Den singi âlip sâne nâŋgâm pâlatâŋ kwatnibi, zengât sot ârândâŋ ninâu sâŋ. ²¹Zen um kânok op ândibigât dâgogan. Ibâ, gâ nâgât umgâ kinmap. Nâŋâ umnâ gâgâren kinmap. Zo yatik ziŋâ nekâren umziŋâ kinbap. Oi umziŋandâ gâsâyagom ândibi. Yatâ utnetâ ko um kâtik a zen gâ sâŋgonnona gewan, zo nâŋgâm kwâtâtibi. ²²Net um kânok ândimet, zo yatik um kânok op ândibi. Zo yatâ ândibigât neule âsakŋâgâ nigin, zo zingâwan. ²³Nâ umnandâ gâsâzângua gâ yatik umgândâ gâsânona umziŋ kânok op kwâkâbap. Zen yatâ ândine um kâtik zen gâŋâ sâŋgonnona gewan, zo nâŋgâm biranŋbi. Oi umgandâ nâ kâpinom yatik zen kâpizâŋgomat, zo nâŋgâm biranŋbi.

²⁴Ibâ, A nigin, zo biken nâ sot ândibigât dâgogan. Oi zen biken nâ sot ândim neule âsakŋânâ ikpigât dâgogan. Neule âsaknâ zo umâlepkaŋgât op hân mân muyageinân nigin.

²⁵O Ibâ, târârak mariŋâ, um kâtik a zen topkâ mân nâŋgâwe. Nâ ko topkâ nâŋgâman. Oi kâmut gakârâpnâ, zen gâŋâ sâŋgonnona gewan, zo nâŋgâme. ²⁶Nâ gâgât den singi sâm muyagem zingâwan. Oi sâm muyagem zingâm zâibat. Oi umgâ gâsânomap, zo yatik umgandâ zen gâsâzâŋgoi nâ yatik umnandâ gâsuziŋi ândibat.”

Yesuŋâ Gezemane kâlamân ari gâsuwe.

(Mt 26:47-56 Mk 14:43-50 Lu 22:47-53)

18 ¹Yesu zâk den zo sâm nâŋgâm arâpnâ diiŋiŋi Yerusalem kamânân gâbâ gemŋâ Kidoron too nirem hân ŋai nak kâlam ŋai zeip, zoren zâiwen. ²Yesu sot arâpnâ, nen zoren âsâbân mindumarâwengât Yuda zâk kâlam zo ekmâip. ³Zoren ândeindâ Yudaŋâ tirik namâ kâwali a sot a sâtnâ nâmbutŋâ diiziŋiŋi gawe. Kembugât namâ galem a pâtnâ sot Parisaio a, ziŋ sâŋgonzâŋgone gawe.

⁴ Oi Yesu zâk kut nâi nâi okņangâbi, zo nângâm arâpnâ nâmbamņâ âi mäsikâzingip, “Zen nâi kârum ge?” ⁵ Sâi ziņâ sâwe, “Yesu, Nasarete kamânân gokņâ.” Sâne itâ sâmb dâzânngoip, “Nâ zi.” Oi Yuda zâk kâwali a zen sot kirip. ⁶ Yesuņâ sâip, “Nâ zi.” Sâmb dâzânngoip kândât kândât âim ge kom ziwe.

⁷ Yatâ utne du zagâtņâ mäsikâzingip, “Zen nâi kârum ge?” Sâi ziņâ sâwe, “Yesu, Nasarete kamânân gokņâ.” ⁸ Sâne Yesuņâ itâ sâmb dâzânngoip, “Nâ mârumb dâzânnguan. Nâ ko zi. Nâ kârunim ge oi ko arâpnâ zi birâzingâne âibi.” ⁹ Yatâ oi mârumb den itâ sâip, zo bon oip, “A nigin, zen galem otziņga mân tâmbetagowe.”

¹⁰ Oi Simoņ Peteroņâ sâmb mem ândeip, zo inzurân gâbâ sâmbum tirik namâ galem a, zâkkât kore a kindap bongen kârâm kwâkip. Kore a zorat kutņâ Maiko. ¹¹ Yatâ oi Yesuņâ Petero itâ sâmb dukuip, “Sâugâ inzurân pâna giarik. Dapkât uat? Dap nângat? Sâknâm Ibânandâ nâgât singi sâip, zo birâbat?” ¹² Oi kâwali a sâtņâ sot Yuda zengât a sâtņâ, zen Yesu gâsum bikņâ saawe. ¹³ Saamņâ Hanasigât mirin diim zâiwe.

Narâk zoren a nâi kutņâ Kaipa, zâk Kembugât tirik namâ galem a zengât patâziņâ op ândeip. Kaipa zâk Hanasigât bâratņâ meip.

¹⁴ Kâipa zâk mârumb Yuda a sâtņâ itâ sâmb dâzânngoip, “A kâmut nen tâmbetagobemgât a kânokņâ nengât hâuniņâ moi âlip upap.”

Petero zâk Yesu kwâimbâņangip.

(Mt 26:69-70 Mk 14:66-68 Lu 22:55-57)

¹⁵ Yesu diim âine Simoņ Petero sot bukuņâ nâi, zet bet moliziņgâm âiwet. Oi bukuņâ zâk tirik namâ galem a patâ ek nângâmâip. Zorat Yesu molim âim ârândâņ dâmbân kâligen bagiwe. ¹⁶ Petero zâk ko pâit âkņan mâtâbân kirip. Oi Bukuņâ zâk tirik namâ galem a patâ ek nâņgi ândeipkât mâtâp galem ambân dukoi mâtâp mem pâi Peteroņâ pâit umņan bageip. ¹⁷ Mâtâp galem ambân, zorâņ Petero ekņâ itâ sâmb dukuip, “A ândiren zirat arâpnâ zengât kâmurân gokņâ, gâ.” Sâi Peteroņâ sâip, “Nâ buņâ.” ¹⁸ Sâi kore a sot kâwali a, zen paten op kârâp om nângâm kinetâ Petero zâk yatik osetziņan kârâp nângâm kirip.

Tirik namâ galem a patâ zâk Yesu sâmb mäsikâ okņangip.

(Mt 26:59-66 Mk 14:55-64 Lu 22:66-71)

¹⁹ Tirik namâ galem a patâņâ Yesu diņâ sâip sot arâpnâ gâsuziņgip, zorat sâmb mäsikip. ²⁰ Mäsiki Yesuņâ den itâ melâņ dukuip, “Nâ den muyap sâmban. Tirik namin sot mâtâmbâpâse namin Yuda a ziņ mindune dâzânngoman. Nâ tik mân sâmban. ²¹ Zorat gâ wangât nâ mäsikâniņgât? Den dâzânngua nângâm, zo mäsikâziņgâna dinnâ zo dâgone nângâ.”

²² Yatâ sâi kâwali a kirâwe, zengâren gâbâ a nâi Yesugât pâlomņan komņâ itâ sâip, “Gâ tirik namâ galem a patâ wangât den yatâ zo dukuat?”

²³ Sâi Yesunâ itâ sâip, “Den gânḡonâ san oi ko zorat topnâ sâna nânḡâbâ. Nâ den târârak sa wangât nogat?” ²⁴ Yesugât biknâ saane kiri Hanasiṅâ sâi tirik namâ galem a patâ Kaipa, zâkkâren diim âiwe.

Peteronâ Yesu kwâimbi sâp karâmbut oip.

(Mt 26:71-75 Mk 14:69-72 Lu 22:58-62)

²⁵ Oi Simon Petero, zâk kârâp nânḡâm kiri mâsikâm sâwe, “Arâpnâ zengâren goknâ nâi, gâ?” Sâne kwâimbâm sâip, “Nâ buṅâ.” ²⁶ Sâi tirik namâ galem a patâgât kore a nâi Peteronâ kindapnâ kârâm kwâkip, zâkkât torenṅandâ itâ sâip, “Gâ kâlamân zâk sot ândina geksan.” ²⁷ Yatâ sâi Peteronâ dum kwâimbi zorenâk kuruknâ diṅsâip.

Yesu Roma a kutâgâren diim âiwe.

(Mt 27:1-2, 11-14 Mk 15:1-5 Lu 23:1-5)

²⁸ Yuda zengât hânân a kutâ nâi ândeip, kutnâ Pilato. Zâk Roma zengât kâmurân goknâ. Hangât nâtiknâ Yesu zâk Kaipagât mirin gâbâ diim gem a kutâgâren âiwe. Pasowa kendongât sâkziṅ kubikkubik narâk oip, zorat itâ nânḡâwe, “Hân nâin goknâ, zorat ko zâkkât namin zâinat, zo ko Anutunâ niṅgiri mân dâp upap.” Yatâ sâmṅâ a kutâgât namin mân zâiwe. ²⁹ Sombemân kine a kutâ Pilatonâ mirâ gwenduin âi kin mâsikâziṅgip, “A zi wan tosaḡât diim ge?” ³⁰ Sâi ziṅâ sâwe, “A zi bâliṅ mâme mân ândei sâi gâgâren mân diim gabem”

³¹ Sâne Pilatonâ itâ sâm dâzânḡoip, “Wangât nâgâren diim ge? Ziṅṅâ gurumin den ziap. Zo wâratkum ziṅak sâm kwâkânek.” Sâi Yuda a sâtnâ, ziṅ itâ sâwe, “Nen mumunṅ zâmbanzâmbanṅangât mâtâp doonḡuwe. ³² Sâna poru nagân kumbigât nânḡen.” (A poru nagân zanḡonzânḡon, zo Roma a zo ziṅṅâ opmarâwe.) Yatâ sânetâ Yesu zikṅak poru nagân kune mumbapkât den mârum sâip, zo kâtigeip.

³³ Pilatonâ namâ kâligen âim konsâi Yesu ari sâm mâsikip, “Gâ perâkṅak Yuda a zengât a kutâ?” ³⁴ Sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, Den zo gikâ umḡât sat mo a nâmbutṅandâ dâgone sat?” ³⁵ Sâi Pilatonâ itâ sâm dukuip, “Nâgât dap dap nânḡat? Nâ Yuda a? Gikâ kâmut sot patârâpkâ, zen nâgâren gâbanse. Gâ wan tosa oin?”

³⁶ Yatâ sâi Yesunâ itâ sâm dukuip, “Nâ a kutâ ândiândi, zo ândian. Oi ko holinâ nâi yatâ ândian. Nâ hân a kutâ zen yatâ ândia sâi arâpnâ ziṅ kâmbam mem galem otnine Yuda a ziṅ mân gâsunim gabe. Nâ a kutâ holinâ nâi yatâ ândian.”

³⁷ Sâi Pilatonâ sâm mâsikip, “Gâ gikangât nâ a kutâ ândian sat?” Sâi Yesunâ sâip, “Sat, zo. Nâ a kutâ op hânân ge den bonṅâ sâm muyagibatkat âsagiwan. Iṅâi zâk dinnâ nânḡâm lubap, zo ko den bonṅangât buku upap.” ³⁸ Sâi Pilatonâ sâip, “Den bonṅâ, zo dap dap?”

Pilato zâk Yesu mumbapkât sâm kwâkip.

(Mt 27:15-31 Mk 15:6-20 Lu 23:13-25)

Yatâ sâmṅâ gwenduyân âi kin Yuda a itâ sâm dâzânḡoip, “Nâ a zirât tosaṅâ kâruan. ³⁹ Zengât orot mâme mâtâpnâ nâi ziap. Zen Pasowa

kendonân sânetâ a tâk namin ândine zengâren gâbâ nâi olaŋ zingâman. Oi zi nângâne dâp oi Yuda a kutâziŋâ olaŋ zingâ ândibap.” ⁴⁰Yatâ sâi Yuda a zen zâk den sâm kambânâ sâwe, “Zâk buŋâ. Baraba olaŋ ningâban.” Baraba zâk kâmbu kambâm a tâk namin pane ândeip.

19 ¹Pilatoŋâ Yesu diim namin zâimnâ sâi kâwali a ziŋâ Yesu inzut kuupŋootŋâ lapirâwe. ²Zen lapitŋâ itâ sâwe. “Gâ nâ a kutâ sâmât, zorat a kutâgât pindok sot hâmbâ zi hutgonamen.” Yatâ sâmŋâ tâk sâtmam gonkom kâukŋan pane giarip. Oi hâmbâ kuriŋâ, a kutâgât hâmbâ giŋaŋgâne giarip. ³Yatâ opŋâ um topŋan âi kin siŋan gem sâwe, “Oe, Yuda zengât a kutâ.” Yatâ sâm bitziŋandâ si sâŋgânŋan kuwe.

⁴Oi Pilatoŋâ Yuda a zengâren dum âi itâ sâm dâzângoip, “Zen iknek. Nâ zengâren diim gandâ ziiŋak topŋâ nângânek. Nâ tosaŋâ kâruan.”

⁵Oi Yesu zâk kâukŋâ kâpiwe sot hâmbâ kuriŋâ, zo sot gem ga kiri Pilatoŋâ tirâpžângom sâip, “A zi iknek.” ⁶Sâi tirik namâ galem a patâ sot a sâtnâ, zen ekŋâ den kambân sâm sawe, “Zâk poru nagân kunek.” Sâne Pilatoŋâ sâip, “Nâ tosaŋâ kâruangât ziiŋak mem poru nagân kunek.” ⁷Sâi Yuda a ziŋ itâ sâwe, “Zikŋaŋgât nâ Anutugât nanŋâ sâmâp. Zâk Anutu hutkum sâmâp. A yatâ zo mumbigât gurumin dinnian ziapkât mumbap.”

⁸Yuda a sâtnâ, ziŋâ Yesu zâk zikŋaŋgât nâ Anutugât nanŋâ sâmâp sânetâ Pilatoŋâ zo nângâm keŋgâtŋaŋgât oip. ⁹Oi Yesu diim mirâ kâligen âim mäsikâm sâip, “Gâ ikâ gâbâ âsagein?” Sâi Yesuŋâ den hâuŋâ mân sâip. ¹⁰Yatâ oi Pilatoŋâ itâ sâm dukuip, “Gâ den mân dâtnobam uat? Nânâ sa ândiban. Nânâ sa poru nagân mumban. Zorat imbaŋâ niwe, zo nângat?”

¹¹Sâi Yesuŋâ itâ sâm dukuip, “Gâ yen sâi nâgât den mân sâbat. Nâgât den sâbangât Anutuŋâ ubâ imbaŋâ gigipkât sat. Oi zorat nâbanse, a zorat tosaŋiŋ gâgât zo walâwalân.” ¹²Sâi Pilatoŋâ den zo nângâm Yesu olaŋbat sâm mâtâp kârui. Kârui Yuda a ziŋ den sâm kambân sâwe, “Gâ a zo olaŋâ a kutâ patâniŋâ Româ kamânân ândiap, kutŋâ Sisa, zâkkât buku mân op ândiban. Wangât, a zi zâk zikŋaŋgât nâ a kutâ sâmâp. Zâk Sisa kâsa okŋaŋgâmap, zorat.”

¹³Yatâ sâne Pilatoŋâ den zo nângâm sâi Yesu diim gine den sâm kwâkâkwâkân tâtatŋan tâip. Oi tâtatŋâ zorat Yuda a ziŋâ ziiŋ denân Gabata sâmarâwe. (Niiŋ denân ko a patâ zengât kian kâtnâ tuutuun.)

¹⁴Oi Yuda zengât kendon patâ kutŋâ Pasowa, zo mâte oi kut nâi nâi kubikkubik narâk oi mirâ bâkŋan oi Pilatoŋâ tapŋâ Yuda a itâ sâm dâzângoip, “Iknek. Zi a kutâziŋâ, zo ka.” ¹⁵Sâi zen den sâm hoŋsâwe, “Zâk buŋ oik. Zâk buŋ oik. Poru nagân kunek.” Sâne Pilatoŋâ mäsikâm sâip, “A kutâziŋâ sa poru nagân kumbigât se?” Sâi Tirik namâ galem a patâ ziŋâ den itâ dukuwe, “Neŋgât a kutâ nâi buŋâ, Sisa kânok.” ¹⁶Sâne Pilatoŋâ nângâzingâm Yesu poru nagân kumbigât zingip.

Yesu poru nagân kune moip.

(Mt 27:32-44 Mk 15:21-32 Lu 23:26-43)

¹⁷Kâwali a, zen Yesu gâsum poru nak pindâne lugi hân nâi kutnâ kâuk siñit (Yuda zengât denân Goligata), zoren âiwe. ¹⁸Zoren diim âim poru nagân kuwe. Oi bâliñ mâme a zâgât, nâi toren, nâi toren poru nagân zâkom kwânângâzikâm Yesu osetzikñan kwânângâwe.

¹⁹Pilatonjâ sâi Yesugât kâuk kwâkñan nagân den itâ kulemguwe, “Yesu Nasarete kamânân gokñâ, Yuda zengât a kutâ.” ²⁰Den zo Yuda denân, Roma denân sot Grik denân kulemguwe. Yesu kuwe, hân zo kamân gootñan zeipkât a ambân donbepñâ âim gam den zo sâlâpkuwe. ²¹Yuda zengât tirik namâ galem a patâ, ziñ Pilato itâ sâm dukuwe, “Yuda zengât a kutâ mân kulemgu. Itâ kulemgu. Zikñak itâ sâip, ‘Nâ Yuda zengât a kutâ.’” ²²Yatâ sâne Pilatonjâ sâip, “Sâ kulemgue, zo yatik zeik.”

²³Kâwali a kimembut, ziñ Yesu poru nagân komñâ sâk pâke umñangât sâkñangât, zo mem kâsâpkum angâwe. ²⁴Hâmbâ umñan zorat itâ sawe, “Zo mânângârindâ bâliñ opap.” Yatâ sâm wenzu pam ikne muyageip dâp miwe. Yatâ utnetâ Kembangât ekabân den kulemguwe, zo bon oip. Den zo itâ,

“Hâmbânâ kwâkñan kâsâpkum miwe. Hâmbâ umñan ko zorat wenzu pam ikne muyagei miwe.”

Kâwali a zen yatâ urâwe.

²⁵Yesugât poru topñan ambân kirâwe, zo kutziñâ itâ. Mamñâ sot mamñangât gatñâ. Maria, Kelopagât ambinñâ sot Maria, Madala kamânân gokñâ. ²⁶Yesu mamñâ sot añâ nâ umñandâ gâsunimap, net nikiri kiritâ mamñâ itâ sâm dukuip, “Nangâ zi eknan.” ²⁷Yatâ sâmñâ nâ itâ dâtnogip, “Mamgâ zi eknan.” Yatâ sâipkât narâk zorenâk Yesu mamñâ diiga nâgât mirin topkwap tâtat mâme oip. Oi yatâ ândim gâip.

Yesu moip.

(Mt 27:45-56 Mk 15:33-41 Lu 23:44-49)

²⁸Yesuñâ nepnâ âkap nângâm Kembangât ekabân den ziap, zo bon upapkât den itâ sâip, “Toogât otnigap.” ²⁹Oi hâkop nâi umñan winiga too kâlakñâ zeip. Zoren âi saru kâmon zoren pam sâmbum kikerân sum kapiñkum lâuñan pane neip. ³⁰Yesu zâk too zo nemñâ itâ sâip. “Mârum âkap.” Yatâ sâmñâ kâuk pindiñsâi kaapumñâ taki moip.

³¹Yuda zengât kendon patâgât kubikkubik narâk oi itâ nângâwe, “A zen kendonân poru nagân kinetâ mân dâp upap.” (Kendon zo Yuda zengât kendon patâ.) Yatâ nângâm Pilatogâren âi dukuwe, Kâwali a zen a poru nagân kirâwe, zengât soozin siñit kom namuñne mumbigât sot kâambarânziñâ mâkâm hanzângobigât Yuda a nângâziñgip. ³²Oi kâwali a zen bâliñ mâme a zagât zo soozik siñit kom namuñâwe. ³³Yatâ opñâ

Yesugâren ga igâwe. Zâk mârum moip. Yatâ ekñâ soonjâ siñit mân kom namuñâwe. ³⁴Kâwali a nâiñâ Yesu parâmñan kâlâunjâ sum kwâpârângi gilâm sot too gem gâip. ³⁵Nâ zo egâwangât perâkñak san. Nâ nânğan, den zo bonñâ. Zorat zen nânğâne bon upap.

³⁶Kembugât ekabân mârum itâ kulemguwe, zo bon upapkât urâwe. Den zo itâ,

“Zen siñitñâ mân kom namuñbi.”

³⁷Oi Kembugât ekabân den nâi itâ ziap,

“Zen sum pâronj parâwe, zâkkâren sen kwap ikpi.”

Yesu hanguwe.

(Mt 27:57-61 Mk 15:42-47 Lu 23:50-56)

³⁸Kwâkñan Yosepe, Arimataia kamânân gokñâ, zâkñâ Pilatogâren âimñâ Yesugât kâmbarân mâkâbapkât sâip. Sâi Pilatonjâ nânğânangji âi kâmbarân mem ârip. (Mârum Yosepe zâk Yesugât a ândeip. Ka zâk Yuda a sâtñâ zengât kenğât op zo muyap mân sâm ândeip.) ³⁹Oi a nâi mârum nâtigân Yesugâren gâip, kutñâ Nikodemo, zâk kelâk hitom âlip top nâi zagât mâporâwe, irâ patâ kât mimiñ yâmbâtñâ, zo yatâ zo mem âim Yosepe bekñan meip.

⁴⁰Bekñan mei Yesugât kâmbarân sanğonñâ sângum kâu sot kelâk hitom âlipñâ, zorân kâpiwet. Yuda a ziñ yatâ opmarâwe. ⁴¹Oi Yesu kuwe, hân zorat ginñan nak kâlam nâi zeip. Zoren kât mâtâp kwâpârângâne zeip. Zoren a nâi mârum mân zâmbarâwe. Narâk zoren Yuda zengât kendon patâ mâte oipkât Yesugât kâmbarân zo pânkânogân zo parâwet. ⁴²(-)

Yesu mumujan gâbâ zaarip.

(Mt 28:1-8 Mk 16:1-8 Lu 24:1-12)

20 ¹Yuda zengât kendon âki hangât nâtikñâ Maria, Madala kamânân gokñâ, zâk Yesugât kwagân arip. Âi takâm egi kât patâ mâtâp mârum doonguwet, zo kâbakñine zeip. ²Yatâ ekñâ sârârâk kârâm âim Simonj Petero sot Yohane, nâ Yesunj umñandâ gâsunimap, net muyagenikâm dâtnâkom sâip, “Kembugât kâmbarân, zo kwagân gâbâ mem arie. Oi ikâ âi pe, zo nen mân nânğan.”

³Yatâ sâi Petero sot bukuñâ nâ, net mirin gâbâ gemñâ kwagân âiwet.

⁴Mâtâbân sârârâk kârâm âim nânjâ Petero walâm kek âim kândon takâwan.

⁵Âi takâm kât mâtâpñan mân bagim yen pindiñsâm eksa sângumâk ze egâwan. ⁶Simonj Petero, zâk bet gamñâ kât mâtâpñan bagim sângumâk ze egi. ⁷Sângum nâi Yesugât kâukñâ kâpiwet, zo ze egi. Sângum zo sângum nâmbut zen sot mân zeip. Zikñik kâpiyagom zeip. ⁸Yatâ ze kândom kwagân âi takâwan, nânjâ bagimñâ yatik ek, zaatsap zo bonñâ sâm zo nânğâwan.

⁹Ombeñan ândiwenân Yesu mumujan gâbâ zaatpapkât Kembugât ekaban den ziap, zo mân nânğâm kwâtâtiwen. ¹⁰Yatâ ekñâ a zagât net kamânân âburem âiwet.

Yesu zâk Maria Madala kamânân gok, zâkkâren muyageip.

(Mk 16:9-11)

¹¹ Maria zâk kwak sâtjan kin iseip. Isem tap ko pindijsâmñâ kwagân egip. ¹² Egi sumbem a zagât hâmbâzik kâukâu Yesu mârum zeibân zo tâitâ zikirip. Ñâi zâk kâukñâ zeibân, ñâi kinâ zeibân tarâwet. ¹³ Oi zikñâ sâwet, “Ambân, gâ wangât isem taat?” Sâitâ zâkñâ sâip, “Kembunangât kâambarâñ mem ñâin âine kâruan.” ¹⁴ Yatâ sâm puriksâm Yesu zikñâ egip. Egip, zo Yesu holiñâ mân ek nâñgip.

¹⁵ Oi Yesuñâ mâsikâm sâip, “Ambân, gâ wangât isiat? Ñâi kârum taat?” Oi Mariañâ a zo kâlam mariñandâ kinzap nâñgâm itâ sâm dukuip, “Patânâ, gâ kâambarâñâ mem ñâin âi paat oi ko sâna nâñgâm âi mimbat,” ¹⁶ Sâi Yesuñâ sâip, “Maria.” Sâi puriksâm Yuda denân Raboni sâip (niñ denân ko, Patânâ).

¹⁷ Yesuñâ itâ sâm dukuip, “Irabot Ibâgâren zâibâman. Ibâgâren mân zariangât gâ mân gâsum angân kârâniban. Gâ âi bukurâpnâ itâ sâm dâzângo, ‘Nâgât Ibâ, zengât Ibâ, nâgât Anutu, zengât Anutu, zâkkâren zâibâman.’” ¹⁸ Maria, Madala kamânân gokñâ, zâk âburem kamânân âimñâ arâpnâ itâ sâm dâtnângoip, “Nâ Kembu eksan.” Yatâ sâmñâ Yesuñâ den sâip, zo arâpnâ dâtnângoip.

Arâpnâ zen mirâ kâligen mindune zengâren muyageip.

(Mk 16:14-18 Lu 24:36-49)

¹⁹ Sirâm zoren ñâtiksâi arâpnâ nen Yuda a sâtñâ zengât kengât op mirin mindum mân gabigât mirâ mâtâp doongumñâ tarâwen. Tâindâ Yesu zâk osetniñan âsagem kin itâ sâm dâtnângoip, “Um lumbe zengâren zimbap.” ²⁰ Yatâ sâmñâ bikñâ toren toren sot parâmñâ, zo tirâpnângoip. Oi arâpnâ nen Kembu ekñâ umniñ âlip oip. ²¹ Yesuñâ dum zagâtñâ dâtnângoip, “Um lumbe zengâren zimbap. Ibânandâ sângonnogip, yatik nâñgoot zen sângonzânguan.” ²² Yatâ sâmñâ waatniñgâm sâip, “Tirik Kaapum minek. ²³ Zen a zengât tosaziñ birânetâ buñ upap. Ka tosaziñ zimbapkât sâne zemziñgâbap.”

Tomagât den siñgi.

²⁴ Yesu arâp kiin zagât, nengâren gokñâ ñâi kutñâ Toma (Zâk booboo a konsâwen.) zâk ñâin âi ândei Yesugât arâpnâ, nen minduindâ muyageningip. ²⁵ Oi bet a bukurâpnâ nen siñgi zo Toma itâ sâm dukuwen, “Nen Kembu iksen.” Yatâ sâindâ Tomañâ itâ sâm dâtnângoip, “Ninak sinnandâ ekñâ bikñan gutñâ sâlâpnandâ pamñâ parâmñan gâsum dinziñâ nânga bon upap.”

²⁶ Yatâ sâi ko bet ândim nângâ kânok zoren Yesu arâpnâ, nen Toma sot ârândân mindum mirâ mâtâp doongumñâ tarâwen. Tâindâ Yesuñâ

osetninan muyagem kin itâ sârn dâtnânngoip, “Um lumbe zengâren zimbap.” ²⁷Yatâ dâtnânngomnâ Toma itâ dukuip, “Toma, sâlâpkâ ziren pânan. Bitnâ gâsum ek. Bikâ pam parâmnan weenan. Oi gâ um zagât mân op nângâm pâlâtân kwatni.” ²⁸Sâi Tomañâ sâip, “Gâ Kembunâ sot Anutunâ.” ²⁹Sâi Yesunâ dukuip, “Gâ neksatkât nângâm pâlâtân kwatnigat? A zen mân nekñâ nângâm pâlâtân kwatnime, zengât nânğa sâtârenjoot uap.

Ekap zirat topñâ.

³⁰Yesunâ arâpnâ nen sot tap kulem top top tuugip, torenñâ zo ekap ziren mân kulemgualan. ³¹Den kulemgualan, zo itâgât kulemgualan. Zen sâlâpkum nângâm Yesu zâk a bâlijan gâbâ mâkâningâbapkât mârur sâsân, Anutugât nanñâ. Den zo nângâne bon upap. Oi zikñâ nângâm pâlâtân kwâkñangâm kutsinginjangât opñâ ândiândi kâtik mimbi.

Arâpnâ saruyân ândine zengâren âsageip.

21 ¹Ândim Yesunâ arâp nengâren dum muyageningip. Tiberia saruyân itâ muyageningip. ²Simon Petero, Toma (booboo a), Natanae, Kana kamân Galilaia hânân gokñâ, Zebedaiogât nanzatñâ Yakobo sot munñâ nâ sot arâpnâ nâmbutñâ zengâren gâbâ a zagât. A yatâ zo mindum ândiwen. ³Ândeindâ Simon Peteronâ itâ sârn dâtnânngoip, “Nâ saru zuu mimbam âibâman.” Sâi niñâ sâwen. “Nen ârândân.” Sârnâ âi wangâyân zâim nâtik zoren zuugât nep tuum ândim mân muyagiwen.

⁴Sâruyân ândeindâ mirâ hanşâbam oi Yesunâ sagân ga kiris. Kiri Yesu tobatñâ mân ek nângâwen. ⁵Oi Yesunâ mâsikâningâm sâip, “Katep, zen zuu nâi mie?” Sâi niñâ sâwen, “Bunâ.” ⁶Sâindâ itâ sârn dâtnânngoip, “Irâ zo bongen pane giari saru zuu donbep sândubi.” Sâi irâ pâindâ giari saru zuu donbep patâ gam geine sâmbum osiwen.

⁷Yesu umñandâ gâsunimap, nânâ Petero itâ dukuwan, “Zo Kembu.” Sa Petero zâk Kembu kutñâ nângâm nepkât sangumâk lap ândeipkât hâmbânâ mem hurâgum saruyân pâtan arip. ⁸Nen kârebân mân ândiwen. Sak gootjan ândiwen. Arâpnâ nâmbutñâ, nen wangâyâk sâtjan âinam zuu sot irâ, zo diigindâ tâi âiwen.

⁹Sagân zâimñâ kut nâi nâi itâ muyagiwen. Kârâp sisiñan saru zuu sot nalem sem zeip. ¹⁰Âi takindâ Yesunâ itâ sârn dâtnânngoip, “Zuu mie, zo torenñâ mem ganek.” ¹¹Sâi Simon Petero, zâk wangâyân zâim zuu irâ zo sâmbui sagân gâip. Oi irin zo zuu patâ patâ donbep 153 yatâ, zo ziwe. Oi irâ zo mân âmbârângip, zorat nângindâ metñâ oip.

¹²Yesunâ itâ sâip, “Zen ga nalem ninek.” Sâi arâpnâ nen dap yatâ mâsikâbem, “Gâ nâi.” Nen Kembu zo nângâwen. ¹³Oi Yesunâ nengâren gamñâ nalem sot zuu kâsâpkum ningip.

¹⁴Zo Yesu mumujan gâbâ zaatñâ muyageningi sâp karâmbut oip.

Yesuŋâ Petero sâp kârâmbut den sâm mäsikip.

¹⁵ Haŋgât nalem neindâ ko Yesuŋâ Simon Petero itâ sâm mäsikip, “Simon, Yohanegât nanŋâ, Bukurâpkâ zi, zen umziŋandâ gäsânome. Gâŋâ walâziŋgâm umgandâ gäsânomat?” Sâi Peteroŋ sâip, “Kembu, Nâ gâgât otnimap, zo nânŋat.” Sâi Yesuŋâ dukuip, “Gâ râma gwamŋâ gakârâpnâ galem otziŋgâban.”

¹⁶ Yatâ sâm dum mäsikip, “Simon, Yohanegât nanŋâ, gâ perâkŋjak umgandâ gäsânomat?” Sâi Peteroŋâ sâip, “Kembu, nâ gâgât otnimap, zo nânŋat.” Sâi Yesuŋâ dukuip, “Râma gakârâpnâ zengât galem otziŋgâm ândiban.”

¹⁷ Yatâ sâm dum mäsikip, “Simon, Yohanegât nanŋâ, gâ perâkŋjak nâgât otgimap?” Yesuŋâ sâp karâmbut den yatâ sâi ko Petero umŋâ bâlei sâip, “Kembu, gâ kut ŋâi ŋâi zo nânŋâm nânŋâmat. Oi nâ gâgât otnimap, zo nânŋat.” Sâi Yesuŋâ sâip, “Gâ râma gakârâpnâ galem otziŋgâm ândiban.

¹⁸ Nâ perâkŋjak dâgobâ. Gâ sigan ândim zoren mo zoren âibam otgigi âimâin. Oi bet ko gâ sombâ opŋâ bikâ pâna kâsarâpkâ ziŋ saagim gobi.”

¹⁹ (Yesuŋâ zo yatâ sâm Petero mumbapkât den dukuip. Mumbap, zoren a ziŋâ ekŋâ Anutu sâm âlip kwâkŋangâbigât nânŋâm sâip.) Den yatâ sâm dukuip, “Gâ molini.”

²⁰ Oi Petero zâk puriksâm a Yesu umŋandâ gäsunimap, nâ kândâtŋjan ga negip. Mârum Yesu mân mom arâpŋâ nen sot nalem neip, narâk zoren nâ Yesu gootŋan âi itâ mäsikâwan, “Kembu, ŋâiŋâ sâi gâsâgobi?” ²¹ Oi nâ bet ga Peteroŋâ nekŋâ Yesu nâgât mäsikâm sâip, “Kembu, a zirân dap upap?” ²² Mäsiki Yesuŋâ itâ sâm dukuip, “Zâk ândei nâ puriksâbat mo zâk ândim mumbap, zorat gâ zâkkât wangât sat? Gâ yen ga molini.” ²³ Yatâ sâi ko arâpŋâ sot bukurâpziŋ Yohane nâgât itâ sâm gulipkuwe, “A zo mân mumbap.” Ka Yesu zâk nâgât yatâ mân sâip. Zâkŋâ itâ sâip, “Zâkŋâ ândei âburibat mo ândim mumbap, zorat gâ wangât zâkkât sat?”

Yohanegât bukurâpŋâ den murukŋâ kulemguwe.

²⁴ A zorân kut ŋâi ŋâi zo ek nânŋâm sâm muyagem ekap zi kulemgoip. Zâk kwembiŋ den kulemgoip. Oi nen zâkkât itâ nânŋâmen, “Diŋâ zo bonŋâ.”

²⁵ Yesuŋâ kut ŋâi ŋâi doŋbep oip, zo ekabân mân kulemguwen. Zo ekabân kulemgum nanŋindâ sâi hân zi piksâi a ziŋ mân sâlâpkum nânŋâbe.

Zo yatik.